

SOUTH-ASIAN PUBLIC LIBRARY
4 JAN 1961

INDIAN OPINION

Founded by
- MAHATMA GANDHI -
IN 1903.

No. 51—Vol. XLVIII

FRIDAY 29TH DECEMBER, 1950.

R. issued at the G.P.O. as a News-paper.
PRICE: SIX PENCE

NECESSARY INSTRUMENT FOR WORLD PEACE

"If the nations of the world are earnest about the prevention of war, they cannot do better than take active and determined steps to eliminate the causes that engender war or that contribute to the creation of a situation likely to lead to war. The causes are numerous and deep-rooted. The difficulties in the way are many and varied, and appear insurmountable. These problems, formidably complex as they are, can no longer be evaded or left unsolved. If the nations concerned continue to show disinclination to solve these problems without delay, they will do so at their peril... Greater danger to international peace lurks in widespread poverty and economic insecurity, in racial or communal discrimination and persecution, in keeping down large masses of humanity, undernourished and illiterate, with no better prospect than to be hewers of wood and drawers of water for the benefit of a handful of those who have enough money in their pockets and bayonets to boot... The pernicious policy of apartheid, spreading the virus of racial hatred and seeking to maintain the white man's domination over the coloured people in their own homeland, is causing much concern in many quarters. The world already split into political blocs faces the menace of another split into racial camps. Democracy, in its extremely narrow forms, has, in some States, become identified with morbidly fanatical nationalism and patriotism. Irrational and unprincipled reverence of one's country, first and last, right or wrong, not often begets national arrogance and intolerance, blinding one to the higher vision of humanity... As Field Marshall Viscount Montgomery observed and rightly so, 'Never let it be said that we saved the world and could not save ourselves, for today if we are financially and materially exhausted there is no need for us to be spiritually bankrupt! Religious idealism, above and in addition to all forces—social, economic or political—seems to us to be the most necessary and hopeful instrument for world peace.'

—'Prabuddha Bharata.'

જગતની શાંતી માટે આવશ્યક સાધન

"જગતનાં રાષ્ટ્રો ફરી યુદ્ધ યત્ન અરંભજ અટકાવવા માગના ક્ષેપ તેા યુદ્ધ ઉત્પન્ન કરનારાં અથવા યુદ્ધ યત્નને સંભવ રહે એવી પરિસ્થિતિ ઉભી કરવામાં ફાળો આપનારાં કારણો દુર કરવાના તેઓએ સક્રીય અને દ્રઢ પગલાં લેનાં જોઈએ. કારણેા અનેક અને ઢાંડાં યુગધારેલાં છે. મામલાં યુરોપીઓ ધણી અને વિવિધ રહેલી છે, અને વડી નદિ થકાવ તેની નજીક છે. આ પ્રશ્નો, ભયંકર રીતે યથાવિદ્યા હોવા છતાં, તેના ઉકેલ લાખ્યા વીના છુટકો નથી. લાખના વળગતાં રાષ્ટ્રો આ પ્રશ્નોનેા વગર વીકળે ઉકેલ લાવવાની અનિચ્છા દર્શાવતી યાદુ રાખતે તેા તેઓના જોખમે તેમ કરશે... આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતિને વધારે જોખમ, અકોળા પ્રમાણમાં જુખમરો અને આર્થિક અસ્થિતિના વર્તા રહ્યાં છે તેમાં જાતી અથવા કોમીએદ અને દમનનીતીમાં, માનવાના ગોટા સમુદાયને કચડાયેલા અને અજાનનામાં રાખવામાં અને તેઓને પુરતું પોપણુ નાંદ આપવામાં અને મુતીભર લોકો, જેઓ પાસે પૈસા ઉપરાંત શક્તિ પણ છે, તેઓ તરફથી વિચાળ જનસમુદાયને કામચતી યુવાળી દશામાં રાખવામાં આવે છે તેમાં રહ્યું છે... એપાટ્હેડની દુષ્ટ નીતી, જે જાતીય તીવ્રકારતું એર ફેલાવી રહી છે અને રંગવર્ણો લોકોને તેઓના પોતાનાજ વતનમાં ગોરાની સર્વોપરિતા નીચે રાખવા માંગે છે, તે ધણી સ્થળોમાં ચિંતા ઉપસ્થિત કરી રહી છે. જગતના આંજો રાજકીય ભાગલા પડી ગયા છે અને દબે જાતીય ભાગલા પડી જવાનો ભય રહ્યો છે... લોકસાક્ષન કેટલાક રાજ્યોમાં તેના અલંબત સંકુચિત અર્થમાં, ધર્માર્થ રાષ્ટ્રીયવાદ અને દેશભક્તિમાં ફેરવાઇ ગયું છે. પોતાના દેશ પ્રત્યેનું, ખર્ડે વા ખોડું' તેમ, કોઇ પણ જાતના સીકાં વખરતું અંધ માન, રાષ્ટ્રીય તુમાળી અને અસહિષ્ણુના ઉત્પન્ન કરનારું છે અને માનવતા વિગેના વધારે જીવ્ય ખ્યાલને બંદરે મારી દેનારું છે... સીદ્ધ માર્ચલ વાઇકલિન્ટ ગોન્ટગોમરીએ ખર્ડે કહ્યું છે તેમ, 'આપણે એવું ન કરેવડાતીએ કે આપણે જગતને બચાવું અને આપણી જાતને બચાવી શક્યા નથી. કારણ આને બલે આપણે આર્થિક અને પાધવિક દ્રષ્ટિએ દતારા યજ ગયા હોઇએ પરંતુ આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટિએ નાદાર થવાનું કરું પ્રયોજન નથી.' જગતની શાંતિને માટે સૌની સંકેપ આવશ્યક સાધન સામાજિક, આર્થિક કે રાજકીય સાધનો ઉપરાંત ધાર્મિક આદ્ય છે."

‘પ્રભુદ્ધ ભારત’

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal,
White, Emerald, Red, Purple,
Wine, Maroon, Black, Orange,
Lemon, Petunia. Yd. 7/11.
Ideal for Sarees.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades.
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all latest shades. Now reduced to £4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

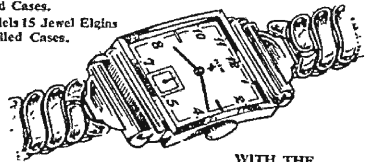
SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

Phone 33-6229. ——— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. ——— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 51—VOL.—XLVIII.

FRIDAY 29TH DECEMBER, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE.

Indian Opinion

FRIDAY 29TH DECEMBER 1950

The Old And The New Year

WHEN this issue reaches the hands of the reader the present year will be nearing its end and the New Year will be about to dawn. All the businessmen are busy stocktaking, to count their profits and losses during the year. They are more concerned with the financial side of life than anything else. While that is an important item it is by no means all. Life depends on many other things than that. Viewing it then from the broader aspect how have we fared during the year that is just about to end? We find to our sorrow that it has not been a very happy year and we shudder to think what is in store for us in the New Year we are about to enter.

With the ending of the last Great War we were promised an era of peace, prosperity and happiness. Each year, since the War has ended, however, we seem to be drifting farther and farther away from peace. The powers that be utilised all the available resources to kill Hitler, in whom they saw the demon that wrought all the evil. They succeeded in killing Hitler but they have not been able to kill Hitlerism. It seems to be gaining ground to a formidable extent throughout the world. We are faced with it here in South Africa and it is threatening our very existence. It is symbolized in the present Government and is making life miserable for all the inhabitants of this fair land, including Europeans and non-Europeans. The latter are worse off because they have no voice to speak of and steps are being taken to deprive them of the very little that some of them have. The Apartheid policy of the Government has over-shadowed everything. That is what Hitler did. He and his clan—the Nazis—claimed to be the Aryans and all the rest were un-Aryans who were either to live under the heels of the Aryans or

perish. That is just what the present Nationalist Government is doing. It claims that the White race is destined to be the dominant race and the non-White must either be contented to live under it or perish. Every day takes us a step further in this direction and affords us hardly any time to think of anything else.

As though that were not enough this year has on the whole been bad for the agriculturists, on whom the country depends. Although, thanks to the Almighty, we have had some rains now, the season has suffered tremendously through the serious drought, which will add to the present already high cost of living. Another great loss South Africa has sustained is through the death of General Smuts. Though he had his own way of dealing with the Colour Question, not to the liking of the Coloured people, he was no doubt a force to be counted. The high and noble ideals he always cherished and gave expression to are badly missed today. They would surely have had a neutralising effect on the tense atmosphere prevailing not only in South Africa but beyond.

Then, linked as we are with our Motherland India, whom we look to for help whenever we are in distress, our eyes must go there. The present year has not been a very happy one for her either. True, we were able to celebrate the great and historic occasion of her becoming a Republic in the beginning of the year but Nature has not been too kind since. Ere she could get over her political troubles with Pakistan, earthquakes in Assam, and floods elsewhere have taken a very heavy toll and caused misery to hundreds of thousands of souls. The greatest of all the shocks is the latest one on the eve of the closing of the present year, in the death of one of her most beloved sons,

Sardar Vallabhbhai Patel. It has cast a gloom over the whole of India.

Then when we look towards the outside world it grieves us to see that we have not yet learnt the lesson of the horrors of war. The bloodshed that is going on in Korea makes one feel that with all the knocks it has been receiving it has not yet got rid of greed and lust for power, which are the main causes of wars and misery. How can there be peace and happiness in the world when the masses have to suffer for the sins of the few whom God has placed in power?

We have heard during the year of the havoc wrought in various parts of the world by air crashes, floods, droughts and volcanic eruption. These are signs of Nature frowning. They are a warning to us that there is a Greater Power prevailing over us which can bring an end to the world much quicker than the A-bomb or the H-bomb or anything that science can produce and man can boast of. We are but particles of dust before that Power.

And so the picture is indeed a gloomy one that we are able to draw at the end of this year and yet, the wonder is that we are still able to exist, eat, drink and be merry. No one can say that we are miserable. We must thank the Merciful God that He has kept us so. That is our only gain and it will not do to be satisfied at that. All the material wealth in the world will not avail us if spiritually we are bankrupt, and who can deny that we are on the verge of spiritual bankruptcy? If the nations and individuals were to follow the tenets of the Upanishads, which are embodied in the following single verse, the world would indeed be a happier place to live in:

Ishawasyamidam sarvam yat
kincha jagatyan jagat
Tena tyaktena bhunjeehah ma
gridha kasyaswad dhanam.

"God the Ruler pervades all there is in this Universe. Therefore renounce and dedicate all to Him, and then enjoy or use the portion that may fall to thy lot.

Never covet anybody's possessions"

May we all be blessed with the strength and wisdom to follow this in the coming New Year. With this fervent prayer we wish all our readers a happy and prosperous New Year.

Publisher's Apology

Owing to the Christmas and the New Year holidays, and short staffed as we are, we have been obliged to publish a small issue than our usual one this week and next week.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

A Question To Dr. Naicker And Dr. Dadoo

THE EDITOR, "INDIAN OPINION"

Sir.—May I ask the President of the Natal Indian Congress, Dr. G. M. Naicker and the President of the South African Indian Congress, Dr. Y. M. Dadoo, through your columns to make a public explanation as to why they did not give any lead to the public in regard to mourning the death of the Deputy Prime Minister of India, Sardar Vallabhbhai Patel? We have always been running to Mother India for help whenever we have been in distress and have expected her to do everything for us. Have we not the same duty towards India? In the death of Sardar Patel has India not suffered a great national loss? The whole of India is in mourning. Even the Parliament was suspended and the Congress in South Africa has not deemed fit even to hold a public meeting let alone asking the people to close their businesses for even half a day. Can there be a worse affront to India than this? I am impelled to write this because I know there are hundreds who feel as I do that a lead should have come from the Congress and the public would have readily responded. In fact they had waited for it in vain.—Yours etc.

"SHAMEFUL,"

[We have received several letters in the same strain. We feel that the resentment is widespread and is fully justified hence we publish the above.—Ed. I.O.]

ALL INDIA PAYS HOMAGE TO SARDAR

LEADING citizens and leaders of all shades of opinion, including trade union organisations mourned the death of Sardar Patel.

The Governor of Bombay, Raja Maharaj Singh, in a message said: "His departure from us will be felt throughout the length and breadth of India. A personage of the highest character, great ability and unusual strength of will, has gone at a time when we needed him most. He has left an enduring mark in India. We shall not see the like of him again and it will be impossible to replace him adequately."

"Greatest Calamity"

The Chief Minister, of Bombay Mr. B. G. Kher said: "India has been afflicted by a number of calamities, natural and supernatural, since the attainment of Swaraj—earthquakes, floods and drought—but the passing away of Sardar Patel is the greatest. Such men cannot be replaced easily or at all. But we who are left behind must not merely yield ourselves to grief and despondency. His life and courage in the face of seemingly insuperable difficulties must be the object lesson we learn from his life as also from his death."

C-in-C Indian Navy

Sir Edward Parry, C-in-C., Indian Navy, said: "It was a very great loss to India. Sardar Patel was a very good friend of the Navy. We enjoyed his company abroad the "Delhi" when she went on cruise to Cochin. He had expressed his desire for another to the Andamans and we keenly looked forward to that."

Chief Justice Of Bombay

Stating that "it was difficult to realise the extent and nature of the loss," Mr. M. C. Chagla, Chief Justice of Bombay, in a reference, to the death of "the redoubtable fighter in the struggle for freedom," in a court hall crowded to capacity, said: "Our country was so far fortunate in this that in our Prime Minister and Deputy Prime Minister we had a matchless pair. The two were complementary to each other. Our hearts must go out today to our Prime Minister who has lost in Sardar Patel a great devoted lieutenant."

Advocate-General

Mr. C. K. Daphtary, Advocate-General, Mr. H. M. Choksi, Government Pleader, and Mr. Tricumdas Dwarakadas, on behalf of the Incorporated Law Societies, associated themselves with the

feelings expressed by the Chief Justice.

Sir Cowasji Jehangir said: "A great and irreparable loss to the country at a most critical time. It will be difficult to replace such a man in the administration of India."

Mr. Asoka Mehta, General Secretary of the Socialist Party, in a message said: "The passing away of Sardar Patel removes a keystone from the arch of freedom. It is India's tragic misfortune that in less than three years she has been orphaned twice. The Sardar's services to India, his great contribution to the winning of freedom and building of free India are a part of the saga of our people. The whole nation dips the flag in memory of him who taught her the lessons of discipline and strength. We shall not see the like of him again."

Chairman Bombay Millowners

Referring to the loss as one which "we can ill-afford at this moment," Mr. Vithal Chandavarkar, Chairman of the Bombay Millowners' Association, said: "Undoubtedly, Sardar Patel was one of the greatest of Indians of modern times. Although he called himself a revolutionary in the past, he proved himself to be the most realistic statesman of the country. In short, he was valiant in war and generous in peace."

Mr. K. R. P. Shroff, President of the Bombay Stock Exchange, referred to the Sardar as "a towering personality," and said: "Indomitable in spirit, he was a warrior to the last and died as he would have wished it—like a great general in the field of battle."

A number of associations and institutions in Bombay met on the same day and passed condolence resolutions mourning the death of the "beloved leader."

Sir Archibald Nye

Sir Archibald Nye, High Commissioner for the U.K. in India has, in his personal letter to President Prasad offered his deepest sympathies, Sir Archibald says: "Sardar Patel has faced problems of extreme complexity and of the highest importance with a sense of realism, a clarity of thought and a capacity for decisive executive action which has won the admiration of all observers. He carried on his work despite continued ill-health and he has clearly sacrificed his life on behalf of his country."

"In a personal letter to the Prime Minister, Sir Archibald says: "Not only will I always

cherish the close personal relations which I myself had with him, but it will always be a matter of immense satisfaction to me to remember the warm friendly and cordial feelings which he had towards the country which I represent in India. The fact that he was able to forget any feelings of bitterness which the struggle for independence might have engendered between our two countries, and to offer us instead the hand of friendship, was surely one of the evidences of his greatness. He will be mourned in the United Kingdom as well as in India.

"I would like you to know that in sending you this message I do so not only on my own behalf but also on that of the whole United Kingdom community in India."

U.S. Envoy's Tribute

Mr. Loy W. Henderson, American Ambassador to India: "The death of the Deputy Prime Minister, Sardar Patel, will profoundly grieved people of goodwill everywhere. He was not only a leading statesman in Indian public life but had come to be a world figure known far beyond India's boundaries. Always a staunch advocate of peace, he had been held in the highest esteem by my countrymen, who will mourn his loss with the people of India. In expressing the profound sorrow of my Government and the people of the United States over the death of Sardar Patel, I wish to express in addition my own grief over the passing of a personal friend."

Mr. Purushottamdas Tandon, the Congress President: "This is the heaviest blow which has fallen on the country since the departure of Mahatma Gandhi. It will be long before we recover from it."

Mr. Khandubhai Desai, President of the Indian National Trade Union Congress: "Our country has lost today in our Sardar a warrior statesman. His was a life of dedication, devotion and service to the nation. He was one of the architects of our newly won independence and his loss at this critical period in our history is a great tragedy."

Mr. S. S. More, General Secretary of the Peasants' and Workers' Party of India: "At this critical juncture in the history of our country his presence would have been of immense value to the Government of India."

Acharya Kripalani said: "The nation has suffered a heavy and irreparable loss at the passing away of Sardar Patel. He was a great and indomitable fighter and consummate organiser. For

me, it is not only a national but personal loss."

Mr. R. G. Saraiya, President of the Indian Merchants' Chamber, Bombay: "It is a national calamity, particularly when the country is faced with such serious problems, both international and internal. The best tribute to Sardar Patel would be to work as one man to solve the great difficulties that lie ahead of us."

Sir Paul Benthall, President of the Associated Chambers of Commerce of India and of the Bengal Chamber of Commerce: "By the death of Sardar Patel this country has lost one of her greatest and most beloved leaders, who will be deeply missed throughout India and whose passing will be heard of with sorrow in foreign lands, especially in the United Kingdom, where he was held in the highest esteem. His realistic grasp of the problems and aims of commerce and industry, and his sympathetic assistance to those engaged in these pursuits, will always be remembered with special gratitude. The sympathy of business men will be extended wholeheartedly and reverently to his family and to the Government of India in their irreparable loss."

Friend Of Christians

Father Jerome D'Souza, M.P.: "The Christian Community has lost a genuine friend in Sardar Patel's death. I can say from personal knowledge that his attitude towards minorities was sympathetic and helpful. His death removes a giant from the public scene of India."

Mr. Tulsidas Kilachand, President of the Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry: "The Indian commercial community mourns the irreparable loss sustained in the sad demise of Sardar Patel. He was an impartial friend, philosopher and guide to people belonging to different walks of life."

Call To Nation

Pandit R. S. Shukla Chief Minister of Madhya Pradesh: "United by his leadership, we have to face the future, unitedly and loyally. We should hold fast to those ideals of patriotism, truth and righteousness which he held dear. In the years ahead let us work together in a spirit of service and selflessness, unshaken by calamities, with faith in the future of our Motherland. So doing, we shall be fulfilling the heart's desire of Sardar Patel."

Mr. Liaqat Ali's Eulogy

"I have heard the news of Sardar Patel with sorrow. Not only was he one of the principal

fighters for Indian independence, but after the attainment of independence he proved himself a great organiser and administrator" stated Mr. Liaqat Ali Khan in a statement.

In a telegram to Sardar Patel's daughter, he said: "I have heard with profound sorrow of the death of your father. I offer you and the family my sincere sympathy and condolences in your great loss."

In a telegram to Shri Nehru, Mr. Liaqat Ali Khan observed: "My Government have learnt with deep sorrow of the death of Sardar Patel. He was one of the architects of new India. By his

death you have lost a most valuable colleague and India a greater son. Please accept our heartfelt condolences."

Special Editions

Pakistan received with sorrow the sad news. The local papers came out with special supplements. The office of the Indian High Commissioner remained closed.

The Pakistan flag at the High Commissioner's office was lowered to half-mast as soon as the news of Sardar Patel's death reached the office. The offices were closed as a mark of sorrow and respect to the departed Indian leader.

INDIA GOVERNMENT OFFERS SCHOLARSHIPS

The following Press statement has been issued by the Office of the High Commissioner for India in the Union of South Africa.

IN pursuance of their desire to promote cultural relations between India and Foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries, the Government of India propose to award 70 scholarships to Indian and indigenous students from 27 Commonwealth and foreign countries for higher studies in India during the year 1951. The following allotment has been made for South Africa:—(i) Non-Indian students, African 1; Coloured 1; (ii) Students of Indian origin domiciled in the Union of South Africa 4.

a. Scholarships will be awarded for studies in the Arts and Humanities, Sciences, Agriculture, Medicine, Technology, Education, Law, Music, Commerce, Forestry, Veterinary Science, Civil Engineering etc. Preference

will be given to students desiring to take up post-graduate courses. If no suitable students are available for post-graduate courses, students for other courses will be considered. Applications of students below 19 years of age will not be entertained for post-graduate courses.

3. Consideration will be given to students who have already had some training in South Africa in the course which they propose to pursue in the Indian Institutions. Candidates offering themselves for technical and professional courses must possess certain minimum qualifications to be eligible to take up the course e.g. for Medicine the candidates must have passed the Intermediate Science (Medical Group) of an Indian University or an examination recognised as equivalent to that examination; a Matriculate or one who has passed equivalent examination will not be eligible for such course. As training facilities in certain subjects such as Engineering, Medicine etc

are extremely limited it will not be possible to find more than a very small number of seats for study in these subjects.

The students who are already studying in India and who are not in receipt of any other scholarship or financial assistance will be eligible for these scholarships but in their case the amount of the scholarship may be reduced taking into account the financial condition of the parents or the guardians of the student.

4. The value of the scholarships has been fixed at Rs. 200/- per annum exclusive of capitation, tuition and examination fees which will be paid by the Government of India direct to the institutions concerned. Miscellaneous fees and payments such as Library fees, Laboratory fees, Games, Admission fees, statutory deposits for libraries and hostels etc, will have to be paid by the scholars themselves from out of their stipends. The Government of India reserves the right to vary the amount of scholarship if they think that circumstances justify it. This amount should ordinarily suffice for the expenses of the student in India including miscellaneous fees and expenses indicated above, normal medical charges and expenses during vacations etc. and in no circumstances the applications for additional allowance will be considered.

The cost of passage either way and all expenses on journeys in India will have to be met by the students themselves.

5. The scholarship will be tenable for the period necessary for the scholar to acquire the Degree, Diploma or Certificate of the course for which he has been selected. The scholarship will commence from the date on which a candidate actually joins the institution in India selected for him for studies or

from the date on which that institution commences instruction for that course, whichever is later, and will last upto the month when the final examination for that course ends.

The scholarship is, however, liable to termination any time during the currency of the course, at the discretion of the Government, for misbehaviour, unsatisfactory progress in the studies, or failure to pass his annual examination by the scholar.

6. Applications from persons satisfying the above qualifications should reach the Secretary to the High Commissioner for India, P.O. Box 8327, Johannesburg (after 6.1.51, P.O. Box 1245, Cape Town) on or before the 31st February, 1951 in the prescribed application form in quadruplicate, which can be obtained from the office of the High Commissioner for India. Each application must be accompanied by particulars of the courses, theoretical as well as practical including the detailed syllabuses, curriculae etc., already completed by the students.

7. The final selection of the candidates will be made by the Government of India. The successful candidates will be informed of his selection through the office of the High Commissioner for India in the Union. After the completion of their studies in India, the students will be expected to return to the Union.

Mr. Metharam, of Messrs. Telkandas Bros. of Port Elizabeth came to Durban on a brief visit last week and paid a visit to the Phoenix Settlement, accompanied by their host, Mr. and Mrs. Divan of the Bombay Bazaar, Durban and other friends.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

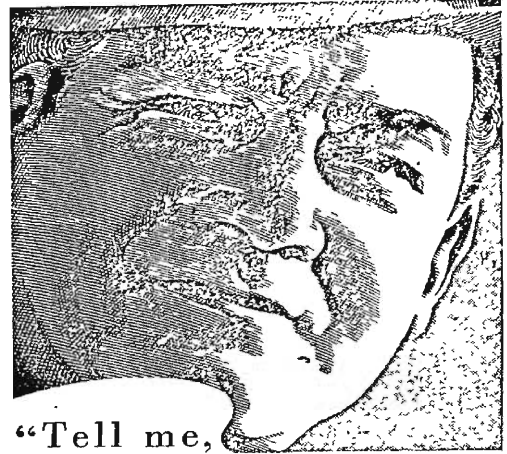
LESLEY SHANE

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.
AA-243

"Tell me,

Doctor . . . when there's an accident,

is it safe to put an antiseptic straight on the wound?"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & CO. (AFRICA) LTD. PO BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines... and shines... and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Baroda, December 16

SARDAR PASSES AWAY

A HEAVY pall of gloom is cast over India by the death of Sardar Vallabhbhai Patel, Deputy Prime Minister of India, in Bombay, in the morning of the 15th. Shri Jawaharlal Nehru, India's Prime Minister, paying a tribute to Sardar Patel, said: "Early this morning he had a relapse, and the story of his great life ended. It is a great story that all of us know and the whole country knows. History will record it in many pages and call him the builder and consolidator of the new India and will say many other things about him. But perhaps, to many of us here, he will be remembered as a great captain of our forces in the struggle for freedom and as one who gave us sound advice in times of trouble as well as in moments of victory, a friend and colleague and comrade on whom one could invariably rely, as a tower of strength which revived wavering hearts when we were in trouble. To me, having sat here on this bench side by side with him for these several years, I will feel rather forlorn, and a certain emptiness will steal upon me as I look at this empty bench... It is up to us to carry on the work here and elsewhere, for the work of the country never stops, and never should stop, and so, in spite of this sorrow, that has come over us, we have to steel ourselves to carry on the work in which the great man, the great friend and colleague, who has passed away, played such a magnificent part."

Tributes To The Sardar

Shri C. Rajagopalachari, in a funeral speech at the cremation ground in Bombay, said "The melancholy privilege of saying a few words to you has been given to me tonight. Thirty two years ago, when Gandhiji was in Madras with me, one morning he asked me: "Have you seen Vallabhbhai Patel? Do you know that I have found in him a most trustworthy man, staunch and brave? You should see him." And I did see him some days thereafter. All these 32 years I have been seeing him almost without break. What was Vallabhbhai, who departed from us early this morning? We have only his body before us, and it is soon to disappear into the air, into the water and into the earth. That is how and where we all come from and to where

we must all go back. But it was the inspiration, the courage and the confidence incarnate that we called Vallabhbhai. Let us all imagine that the real Vallabhbhai survives after his last breath left him this morning.

"We are here assembled to give vent to our grief and to take courage and confidence out of his ashes. We shall not find the like of him again, but let us not think that he lived in vain. He has left large fruits of work, honest, brave, consistent work, which we can enjoy and share in, provided we have the character. Let us not give way to fear and depression

"I am an old man and I am given this privilege of speaking to you first because I am his oldest friend left behind. I have seen many people go away, and this one is the most illustrious of them all. May his spirit bless us and our friends assembled here.

"My brother who is standing beside (Shri Nehru) will now guide the country all alone. It is difficult for me to say anything, I was asked to say something and I have said. It is not possible to say anything more in our grief. May God help us all."

President Rajendra Prasad, speaking in Hindi, said, "Sardar Patel is no more amidst us. When he was with us, we used to seek his advice and guidance and derive courage, confidence and inspiration from him.

"Although the fire lit by his son, Dabhyabhai, will consume the body of the valiant and great patriot," Dr. Prasad said, "his great and valuable services to the nation will endure. His achievements will remain as a golden example in the history of the nation. We are all deeply grieved at his passing away. We weep. We are confused. He has finished his work and he was free of all cares and worries, but we must devote ourselves to the task which he has just started. It is our duty to complete that task.

"The Sardar has left us, but his name and fame will always inspire us to do our duty by our country. His death has come as a great shock to his relations and members of his family, but they should console themselves in the fact that the whole country mourns his death. The whole nation was his family."

The President was so moved by the scene that he almost

broke down after his speech and went to Dabhyabhai who was weeping. He put his arms round him and appeared to be so touched that his own eyes became moist with tears

In Parliament

(1) Parliament has agreed to postpone the clause by clause discussion of the Hindu Code Bill to a date to be fixed by the Government during the next session. (2) The Government of India have decided to reserve completely India's coastal trade for Indian shipping by August 1951. (3) The Government of India have decided to place orders for three more ships to be built by the Vizag Shipyard. (4) The Government of India have continually urged the desirability of an early peace treaty with Japan. (4) U.S. assistance to India under Point-Four programme will approximately be 1,250,000. (5) The Rehabilitation Finance Administration has so far sanctioned loans amounting to Rs. 93 lakhs to displaced persons from East Pakistan. (6) Controls on raw jute and jute goods will not be lifted. (7) The Government will soon appoint a committee to examine the question of the adulteration of rice. (8) During 1950-51 India's contribution to the U.N. budget was Rs. 50,45,500. India's share is 3.25 per cent, 47 Indians are employed in the U.N. secretariat.

Communal Fraternity

Amidst enthusiastic scenes of fraternity and communal harmony more than 500 Muslim pilgrims visited the Gurdwara at Sarhind East Punjab, India, where two sons of the tenth Guru of the Sikhs were bricked alike by a Mogal governor. A Poi, a Muslim divine from Gojrat (West Punjab, Pakistan), who led the pilgrims, presented a copy of the Granth Sahib to the head priest and moved an offering of Rs 21 to the Gurdwara free kitchen. The management of the Gurdwara presented a saropa, robe of honour, to the Poi. The pilgrims freely mixed with the Sikhs, and there were many affectionate exchanges of greetings.

Education In India

The President, Dr. Rajendra Prasad, delivering the convocation address at the Delhi University, of which he is the Chancellor, made valuable suggestions for the overhauling of the system of education. "We are face to face with the twin problem of cultural and regional harmony, and we have to solve it with all the earnestness and care that we can command. The main object of education is the establishment of a twofold

harmony in every individual—harmony with in his own self, and harmony with the other living beings of the world. I believe that what was termed 'yoga' by our ancestors is what the Universities have to provide to their students at the present time, for even the educationists of the present day admit that the object of education is the establishment of complete internal harmony so that there should not remain any split personality in the individual." One of the evil results of the present system was that "the bond between educated India went on loosening. Such a gulf had never arisen between the educated and the rural people in the history of India before. Our greatest problem today is how to make up the cultural and economic leeway which exists between us and the other countries of the world. If we dillydally in the least with this problem, not only our independence but even our existence will be in jeopardy." He pleaded for complete harmony in the three historic traditions of our country by the mingling and merging of the European and the Arab currents of our historic traditions into the main historic current of the tradition of our land. The restored unity with the masses should not be lost again.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smirring skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

India's only Story Monthly Caravan

Published by DELHI PRESS, NEW DELHI

Send 6d. stamps for Specimen.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.))

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HERNIA or rupture occurs at weak spots in the walls of muscle that hold the bowels and other organs in the abdomen or belly. At these particular points there is apt to be a laxity or looseness of the layers of muscular tissue which lie criss-cross to form the strong wall of the belly. When a sudden stress is put on these places, the loose criss-cross layers of muscle part from each other and there is a hole in the abdominal wall through which the lining of the abdomen, or even some part of an internal organ, such as the bowels, may protrude. This protrusion causes the characteristic lump of the typical rupture. Usually this takes place in the groin, or crease where the thigh joins the leg, or into the scrotum, the bag that holds the testicles in males. Another weak point is the umbilicus or navel.

The trouble with ruptures is that the lump is really a bag of internal tissues that is inclined to get hard and calloused at the point where it rubs against the hole in the muscular wall of the abdomen. The edges of this hole are also apt to get thickened and hard. The result is then inflammation, which stops healing and is painful and may lead to adhesions, that is, the flesh at the opening and the lump grow together. And if some of the bowel comes through the hole, there is always the danger of a strangulated hernia. In such a case, the hole in the abdominal wall tightens up like a ring around the "neck" of the part that is outside, thereby cutting off the circulation and also causing a "sopping" of the bowel. If this is not relieved, blood poisoning will soon set in, with death as the final result.

Ordinarily, medical men seem to know of only one remedy for such an emergency, and that is to have an operation. But Nature Cure therapists often get excellent results with water-cure and similar treatments. A properly administered hip-bath or sitz-bath, or even a loam or clay poultice, usually brings relief very quickly. Another method is to apply a poultice of hot mashed potatoes—taking care, of course, not to burn or scald the patient. Sometimes just an ordinary hot bath is sufficient to get desired results.

Ruptures usually occur under

HERNIA OR RUPTURE

some sudden stress such as lifting a heavy weight. But they can be the result of sneezing violently or even straining at stool. Obviously this latter risk is less likely where the bowels are kept loose and in good working order. Incidentally, it is also wise, when sitting at stool, to squat on the hams and not sit flat on the lavatory seat. One should never sit flat on a lavatory seat, especially in a public lavatory. Various unclean diseases and parasites are easily picked up from lavatory seats. And the position of sitting flat on a lavatory seat is in any case unnatural and requires force to empty the bowel. The natural, safe and clean way is to squat on the hams. Then the lower part of the bowel is in the correct position to be emptied easily without straining; and, as no part of the legs or the private parts touches the lavatory seat, there is much less danger of picking up something unpleasant left behind by a previous user. Excessive crying will often cause rupture in small children. Parents should, therefore, take care to train their children not to scream and bawl from temper. One should also never attempt to lift any heavy weight without bending the knees. When the knees are bent, the strain of lifting is taken by the big strong muscles of the thighs. But whenever a person lifts a weight with the knees straight, a terrific strain is placed on the muscular walls of the abdomen or the muscles and bones of the back. This then easily leads to injury, resulting in such complaints as a pseudo-lumbago, or rheumatic pain in the small of the back, or rupture in the abdomen.

So remember, and please teach the children: never try to lift a weight without first bending the knees.

Prevention is better than cure. As rupture or hernia results from laxity of the fibres of the abdominal wall, common-sense dictates that we should try to strengthen and toughen the muscles of the abdomen. Proper exercises are excellent for this purpose. One of the best consists in sitting on the floor with the feet under a heavy piece of furniture or fitted into two loops of leather strap

screwed against a skirting-board. With the feet thus held fast, do rowing exercises, as if rowing a boat. Then, carefully at first, try lying flat on the back and rising to a sitting position while holding the hands locked behind the head with elbows as far back as possible.

Another good exercise consists in simply lying flat on the floor and then raising the legs up straight while you stretch out the arms and try to touch the toes with your hands.

Other excellent exercises are the Surya Namaskars as demonstrated by Shrimant Balasahib Pandit Pratinidhi, Rajah of Auudh, in his book "The Ten-Point Way To Health." About ten years ago I got several copies for 3/6 each from the Central News Agency, Johannesburg, to give to friends whom I wanted to do a good turn to. As general exercises, these Surya Namaskars are outstandingly good and I strongly urge anyone interested to try to get a copy of the Rajah of Auudh's excellent book. It is published by J. M. Dent & Sons, Ltd. of London. [Readers must please not ask me to get copies. I have none to spare and cannot undertake this task, although I shall always be glad to give a demonstration to visitors.]

Do all exercises moderately and carefully at first. Beware of overdoing it. Seek rather to build up the stomach muscles gradually, every day doing a little more, until eventually you are able to do any exercise many times without getting sore or tired. Then the abdominal wall will be strong and well-knit and difficult to rupture.

Anyone who actually has a rupture must, of course, be very careful not to strain himself further. The above-mentioned exercises may then do more harm than good. It is essential to wear a properly fitting truss before attempting to do any exercises.

And great care must be taken to be sure that the protruding lump is first pushed back into the body and then securely held there by the truss.

Trusses do not heal ruptures but they do keep them in place so that the rupture does not

develop further. For healing doctors usually recommend operation, which they say is very simple, consisting merely in sewing together the weak muscles that have sagged apart. Where adhesions and thickening have occurred, these are cut out and clean fresh faces of flesh put together to join. But this operation does not remedy the original trouble. It does not make weak muscles any stronger, and so there is always the danger of another rupture occurring.

The Nature Cure way of treatment consists in pushing the protruding part back into the body by placing the left hand on the swelling as if to grasp it, and then pushing the first middle fingers of the left hand, on top of the swelling. Rub and press gently for half an hour or longer. When the swelling gets smaller, the palm of the hand can be used, pressing somewhat harder and working with a circular movement. If the rupture is very sore, first apply hot wet packs or give a hot bath. A dose of the homeopathic remedy Acouite 6 every half hour will help greatly to reduce the pain and inflammation.

Then every effort is made to strengthen the weak parts, as for instance, by doing the above-mentioned exercises while wearing a truss. The bowels must be kept open so that there is no straining at stool. Friction-rubs and alternate hot and cold sitz-baths should be taken. Crude cod-liver oil rubbed in well will literally build fresh muscle. And appropriate homeopathic remedies, according to each individual case's needs, will perform a most useful function in easing pain, keeping the bowels open, and actively stimulating the system to build up the weak tissues.

Nature Cure treatment always includes proper diet, which consists essentially in eating good, nourishing, whole foods, fresh and rich in the natural goodness of vegetables and fruit's. Remember, "you are what you eat."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

YOUR HEALTH PAGE

FIFTY years ago rickets was a very common disease amongst children and made a big difference to their development. In fact, it was estimated that more than half the children in the great cities showed signs of rickets in the first three years of their lives.

Nowadays there aren't nearly so many cases of rickets, because we know the cause of the disease and can prevent it. Really severe cases are uncommon, because mothers know what to do to safeguard their children. But I'll tell you the signs to watch out for, especially in baby's first year, so that if you should notice them you can mention it to the clinic and get help.

1. You would probably find, after baby had had a sleep, that he had been sweating a lot (which does not mean that he has rickets because he is warm when he wakes up on a hot day). The sweating would be very profuse, with beads of sweat standing out on baby's face. The pillow might

this yourself every day, some raw and some cooked, for his sake as well as your own. "A salad a day" is the best rule while you're expecting and nursing your baby. When you can't get salad vegetables, try to eat something raw every day, such as watercress, a tomato, mustard and cress or an apple, as well as plenty of green vegetables. From his second month onwards baby can have fruit juice—fresh or Government orange juice, or grape juice.

THERE is not enough vitamin "D" in ordinary food to make good strong teeth and bones, so that the cod-liver oil available at the clinic is very necessary to your baby. It is absolutely essential for you to take it (or the vitamin tablets) through pregnancy when you are feeding baby and for baby to have it through the first few years of childhood. So don't let him down. (For vegetarians there is "Ostein") Halibut oil is richer in vitamin "D" but not available at the clinic.

"Doctor," she cried loudly bounding into the room, "I want you to say frankly what's wrong with me." He surveyed her from head to foot "Madam," he said at length, "I have just three things to tell you. First, your weight wants reducing by nearly 50 lb; second, your beauty would be improved if you need about one-tenth as much rough and lipstick; and third, I'm an artist—the doctor lives on the next floor."

This Need Not Be

be quite wet with it. It is about the face and neck that the sweat is most noticeable on the body.

2. Restlessness at night may be a sign of rickets—kicking off all the bedclothes (though, of course, there may be other things to account for his doing this).

3. Baby's limbs are stiff and he will not move about as much as a baby who is quite well. He may appear to find it painful to be carried.

4. He may be too fat or too thin, but in either case the flesh of his baby—very different from the firm limbs of a healthy child.

5. There is delay in the development of teeth and bones. Unless there are other signs of rickets, it's nothing to worry about if baby doesn't have any teeth until he is eight months old. But if there are still no teeth when he is ten or twelve months old, it begins to look as if there's something the matter. Besides this, the bones of the skull don't develop quite normally, and the hump at the top of baby's head is much bigger than it should be for his age. By the end of a year, with a healthy baby, the hole should have shrunk to about the size of the tip of your first finger and it should be closed altogether by the time he is eighteen months old, or two years at the latest.

When baby begins to walk you may notice a tendency to handiness. This is the best-known sign of rickets, but there are a good many signs visible before this stage that should put a mother on her guard, once she knows what to look for. The bones of the hand become because they are too soft—not, as people often think, because baby tries to walk too soon. Baby will naturally try to take his weight on his legs when he is ready to start to try to stop him is to hinder his natural and proper development.

6. Instead of baby's ribs looking and feeling smooth like bent rods, there are swollen places on each of them near the front of the chest. You may be able to see these but in a fat baby you can only find them with your fingers. A baby developing rickets may also have an unhealthy bug tummy.

SO much for the signs to look out for. But the best way to make sure you never find any of these signs in your baby is to make sure he doesn't get rickets at all. This isn't difficult, once you know how.

To make strong bones, baby needs lime, phosphorus, vitamins "A," "C," and "D," and sunshine. None of these are impossible to get hold of, or expensive. Milk contains lime and phosphorus, so while he is being breastfed he'll get plenty. After he's weaned, he'll still get an ample supply if you give him his pint of milk a day. Vitamins "A" and "C" come in fresh foods, especially greenstuff. So while you are feeding him you should eat plenty of

Babies need sunlight just as plants do. We get little enough in England anyway, so we need to make the best possible use of the sunny hours. During pregnancy, be outdoors as much as you can, especially when the sun is shining. Whenever it is warm enough, go sleeveless and stockingless so that the sun shines directly on to your arms and legs. As soon as baby is three days old he can go outdoors in his cot every day while it is warm and dry. Of course the sun mustn't shine directly on to his head and he must be kept warm. His face can stand sunlight but not his eyes, the top of his head or the back of his neck. In the really warm weather you can take off nearly all his clothes so long as his tummy isn't exposed to the wind. All his body, except his eyes and head, can take direct sunlight. Start him off with only a few minutes at a time, but later, when he's become nicely sun-tanned, he can sunbathe longer. It would be almost impossible for a really sun-burned baby to develop rickets.

INPRA, all rights reserved.

Business Man (rang up in error for the tenth time that morning): "No, this is not the Universal Flower pots Ltd. This is MacKay and Co—MacKay—M for murder, A for arson, G for choke, K for killing A for assault, and Y for you."

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress) News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NEW BOOKS

Just Arrived From India
Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6
Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6
Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kishore 5/-
To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naorji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

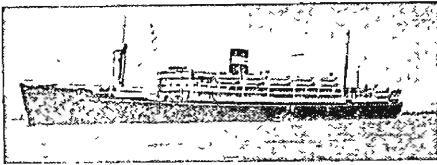
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages.

Price: 2s. 6d..

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12. S. S. Karanja due Durban 30th December and sails for Bombay via Karachi on 5th January.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66-0-0
Second "	"	"	"	45-0-0
Inter-Class	"	"	"	30-0-0
Unberthed (Deck)	without	food		18-15-0

Muslim Special Food £10-17-6 Ordinary Food £4-15-0
Hindu Special Food £10-0-0 Ordinary Food £4-2-0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર! કરનીચર!!!

વેપાર સુદ, ઠાકાણા સુદ, વેપારસુદ, ઠાકાણા સુદ
સાઈસ વેલ સાઈસ ઠાકાણા સુદ, સાઈસ ઠાકાણા સુદ, સાઈસ ઠાકાણા સુદ
ભાવે ખરીદી કરો. અને ખરીદી ભાવે વેચા કરો.

—વેપાર, ઠાકાણા અને ઠાકાણા સુદ—

જે હાથેની વેપાર નીચે તરફ ચાલે તેને રોકાઈ દેવે તરફ ચાલે તેને
જે માત્ર રોકાઈ આવે તેને સાઈસ ઠાકાણા સુદ અને વેપાર સાઈસ ઠાકાણા સુદ.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626. 10

For QUALITY . . .
MODERN

and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY

SUNDAY from NAIROBI-

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

["CARGO ACCEPTED"]

Incorporated in India.

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P. O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	IMTHIHAN	DOLI
PADSHI	DULARI	CHAR DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOPAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	OLLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KIJEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals. And A Thousand More Sets.

KAPITANS BAI CONY HOTEL,

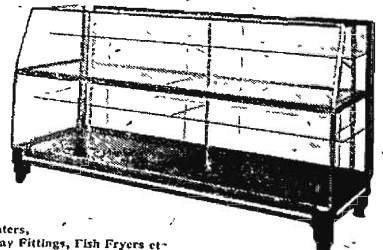
(KORNER SWEETHEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelbros Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

104 MARSHALL ST (facing Escom House) Johannesburg.

Phone 1231/242

P. O. Box 4501.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૫૨

શુક્રવાર તા. ૨૯ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦.

પૃષ્ઠક નંબર પેની. ૬

“ ઇન્ડિયન ઓપિનિયન ”

શુક્રવાર તા. ૨૯ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

જીવું અને નવું વર્ષ

આ અંક અમારા વાચકોના હાથમાં પહેલાંથી ત્યારે ચાલુ વર્ષ પુર્ણ થવા આવ્યું હશે અને નવાં વર્ષનો ઉદય થવાની અર્ધીપર હશે. સઘળા વેપારીઓ આ વખતે પૂરાં થવા આવેલાં વર્ષ દરમિયાન થયેલા નાદા-રોટાનું સરજેયું કાઢવામાં પડેલા હશે. તેઓને જીવનની અન્ય બાબતોનો ઇતરાં વિશેષ આર્થિક આસ્થાની ચિંતા હોય છે. એ વસ્તુની પછી જીવનમાં અગત્યતા તો હોયજ છે પરંતુ સરવેર તેમાં સમાયેલું નથી. જીવનનો આધાર એ ઉપરાંત ખીજ અનેક વસ્તુઓ પર રહેલા છે. એ ખોટાના દ્રષ્ટિથી જોતાં આ પૂરાં થવા આવેલાં વર્ષ દરમિયાન આપણી શું રિયલિટી થઈ છે? એ તવાસતાં આપણે સખેદ નોંધ્યો છીએ કે આ વર્ષ બહુ સુખદાયી નથી નીવડ્યું અને મેસનારાં નવાં વર્ષમાં આપણે માટે શું લખાયું હશે તેનો ખ્યાલ કરતાં દિલ કંપે છે.

મત મહાન યુદ્ધનો અંત આવ્યો ત્યારે સુખ, શાંતિ અને આભાદીના યુગમાં આપણે પ્રવેશીયું એવું આપણને વચન આપવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ યુદ્ધનો અંત આવ્યા બાદ દર વર્ષે આપણે શાંતિથી દુરના દુર જતા હોઇ એ જીવું જીવાય છે. જેઓના હાથ માં સત્તા રહેલી છે તેઓએ ડિસ્ટરબનો નાશ કરવાને રહેરહેક સાધનોનો ઉપયોગ કર્યો. ડિસ્ટરબમાં તેઓ સઘળા પાપોનાં કારણરૂપ ધાનને જોઇ રહ્યા હતા. ડિસ્ટરબનો નાશ કરવામાં તે તેઓ સ્વયં થયા પરંતુ ક્રીટિકરવાનો તેઓ નાશ નથી કરી શક્યા. જગત ભરામાં ભંડાર પ્રમાણમાં તે વચસ્વ ધારવવા લાગ્યા છે. આપણે યુગ સ ઉચ આકોશમાં તેનો સામનો કરી રહ્યા છીએ અને આપણે હસીને તેને જીતવામાં થઇ પડ્યો છે. હાલની સરકારમાં તે સુતીનંત થયો છે અને આ સુંદર સુખીના-ગૌરા તેમજ ખીન-ગૌરા-સઘળા વતનીઓનું જીવન દુઃખી વધી રહ્યો છે. ખીન ગૌરાની રિયલિટી વધારે કરેલી છે કારણ તેઓને કરોઝ અવાજ નથી અને જે જીવનજીવ

છે, તે પછી તેઓની પાસેથી જીવનની લેવાના પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે, સર કારની એપાટ્-હેડની થોભાનોએ ખીજ સઘળી વસ્તુઓને ઢાંકી દીધી છે. ડિસ્ટરબે પછી તેમ કયું હતું. તે અને તેની જાતના-નાડીઓ-નો એવો દાવો હતો કે તેઓજ આર્થિક હતા અને આપણી સઘળા અનાર્થો હતા, જેઓએ આર્થિક ની એડી નીચે રહેવાનું ચિત્કારનું નહિ તો ક્યાં ચડું. એજ વસ્તુ હાલની સરકાર કરી રહી છે. તે કહે છે કે ગૌરી પ્રબળે ધરને ખીન-ગૌરી પ્રબળ વચસ્વ ધરાવવાને જ સરજેલી છે અને તેથી ખીન-ગૌરી પ્રબળે તેની નીચે રહી સંતોષ માનવે, નહિ તો તેને ક્યાં ચડું પડશે. દિવસે દીવસે આપણે એ દીશાએ આગળ જઇ રહ્યા છીએ અને ખીન કશાનો વીચાર કરવાને અવકાશ નથી રહ્યો.

વળી એટલુંજ કેમ જાણે બસ ન હોય એટલે આ વર્ષ જેકુઓ, જેઓના ઉપર દેશનો આધાર રહેલો છે, તેઓને માટે ખરાબ નીવડ્યું છે. જે કે ધરના કૃષાએ હમણાં છેલ્લે છેલ્લે વરસાદ પડવા લાગ્યો છે છતાં અનાદરિજના કારણે માસમને ધણું તુકસાન થયું છે જેથી રહેણીનો ખર્ચ, જે હાલ જ વધારે પડેલો છે, તેમાં વીશેષ ઉમેરો થયો. ખીજ ગોડી મોટ સાઉથ આફ્રી કાને જ્વનરલ રમટસના અવસાનથી થઈ છે. જે કે વર્ણનાં સત્તાને જોઇક હાલવાની તેમની રીત રંગણીયું લોકોને પસંદ નહોતી હત તેમની શક્તિ અગચ્છી નહિ થકાય છે. જિવ્ય આદરો તે સેવના હતા અને વખતોવખત પ્રદર્શિત કરતાં હતા તેની આજે મોટ જીવણ રહી છે. આજે જે તંગ પરિચિત માત્ર સાઉથ આફ્રીકાએ નહિ પરંતુ તેની બહાર પછી વર્તી રહી છે તેને તાંત પાંગવામાં તે બહુ ઉપયોગી થઇ પડવા હોત.

પછી બારતમાતા, કે જેની સાથે આપણું બારી સંકળાયેલું છે અને ભ્યારે ભ્યારે આપણાપર યુક્ષીતતા વધારે પડે છે ભારે રૂની મદદ માગવા આપણે દોડી જઈએ છીએ, તેના તરફ

સ્વાભાવિક રીતે આપણી નજર જાય છે. તેને માટે પછી ચાલુ વર્ષ બહુ સુખદ નથી નીવડ્યું. અહીં છે કે તે પ્રબલસત્તાક રાજ્ય બન્યું એ ચિંતિત્વા સીક પ્રસન્ની પુશાલી ઉત્તવવાનો આપણે લ્હાવો લઇ શક્યા હતા. પરંતુ ત્યારબાદ કેવરને તેનાપર બહુ કૃપા નથી બતાવી. પાકીસ્તાન સાથેની રાજકીય ખટપટમાંથી તે હજુ ઉગરી શકે તે પહેલાં તે આસામના ભયંકર ધરતી કંપ અને અન્ય સ્થળોએ અતિરુદિના કારણે યમેલાં રેસ સંકટોએ લાખો જીવાત્માઓને તારાજ કરી નાખ્યા, અને સૌથી મહાન હટકો ચાલુ વર્ષની પુણ્યોત્સવાના સમયે જ બારતમાતાના સૌથી વહલામાં વહલા તનુજીમાંના એક સરદાર વલભભાઇ પટેલને જીવની લખને કુદરતે તેનાપર માર્યો. એ હટકા થી દેશભરમાં ગમગીની છતાઇ ગઇ છે.

પછી બહારની દુનીયાપર નજર કરતાં આપણે સખેદ જોઇએ છીએ કે યુદ્ધની ભયંકરતાનો પાલ દજુ આપણે શીખી શક્યા નથી. કેરીયામાં જે ખુનામરકી ચાકી રહી છે તે પરથી જીવણ છે કે આટલાટલા હટકા પડવા છતાં માણસમાંથી લોભાદરિત અને સત્તાનો મદ, જે સુદો અને સંકટોના સૌથી મોટાં કારણો છે, તે હજુ નાબુદ નથી થયાં. જે થોડા લોકોના હાથ માં ધર્યે સત્તા સુકી છે તેઓના પાપે જત સમુદ્ધ દુઃખી થઇ રહ્યો હોય ત્યારે જગતમાં સુખશાંતીની આશા શી રીતે રાખી શકાય?

વર્ષ દરમિયાન જગતના અનેક ભાગોમાં ધરતીકંપો, રેવો, અનાદરિટ અને જ્વળાણુખીઓથી યમેલી ભયંકર તુકસાનીઓનું સાંભળ્યું છે અને સઘળી કુદરતના ખોદની નીશાનીઓ છે. આપણને એ તોતવણીઓ છે કે અણુબોમ્બ કે હાઇડ્રોજન બોમ્બને નીગળથી શોષ કરી શકાય તેની અને માણસ ગર્વ કરી શકે તેની ગમે તેવી મહાન શક્તિના કરતવેયે ખીજ એક મહાન શક્તિ આપણા ઉપર રહેલી છે જે એ સઘળી શક્તિઓના આંખ ના પલકારામાં જુદો ઉડાની હઇ થકે એવી છે. એ મહાન શક્તિ આગળ આપણી વીસાત રવં કથના નેટલી છે.

આ રીતે આ વર્ષની આખરીએ આપણે એક દુઃખદ ચિત્ર અનોખી શક્યા છીએ. પરંતુ તાજુખી ભરેલું

એ છે કે તેમ છતાં પછી આપણે જીવી રહ્યા છીએ, ખાઈએ પીએ છીએ અને અમન અમન કરી શકીએ છીએ. કોઈ કહે નહિ કે આપણે દુઃખી છીએ. તેને માટે આપણે પરમકૃપાણુ પર-મેશરનો ઉપકાર માનીએ. તેની કૃપા યીજ આપણે તેવા રહી શક્યા છીએ. એટલોજ આ વર્ષને અંતે આપણેા નફો છે. પરંતુ તેલકાથી જ સંતોષ માની આપણાથી મેસી રહી નહિ શકાય. સમસ્ત જગતની આર્થિક સંપતિના આપણે માલીક ખીનીએ તો પછી તેનાથી કર્યું નહિ વગે જે નીતી માં આપણે નાદાર બનેલા હઈએ. અને નૈતિક નાદારીની અણીએ આપણે પહેચેલા છીએ એ કોણ ઇન્કાર કરી શકશે?

જગતની સઘળી પ્રબળો અને બાલકિતઓ ઉપનિપદોએ આપણને શીખ વેલી પાઠ, જેનો નીચેના એકજ શ્લોક યાં પુર્ણ સમાવેશ થઇ જાય છે, તેને અનુસરે તો જગતમાં રહેલું જરૂર વધારે સુખદાયી થઇ પડે:

ધરાવારમ્ ધરમ્ સર્વમ્
શીખી શક્યા નથી. કેરીયામાં જે ખુનામરકી ચાકી રહી છે તે પરથી જીવણ છે કે આટલાટલા હટકા પડવા છતાં માણસમાંથી લોભાદરિત અને સત્તાનો મદ, જે સુદો અને સંકટોના સૌથી મોટાં કારણો છે, તે હજુ નાબુદ નથી થયાં. જે થોડા લોકોના હાથ માં ધર્યે સત્તા સુકી છે તેઓના પાપે જત સમુદ્ધ દુઃખી થઇ રહ્યો હોય ત્યારે જગતમાં સુખશાંતીની આશા શી રીતે રાખી શકાય?

“આ જગતમાં જે કઈ પછી છે તે ધર્યેથી વસાયે છે. તેથી જુ ધર્યેને નામે ત્યાગ કરી જે કઈ પછી પ્રાપ્ત થાય તે જોગવ. ખીજના ધનની લાલસા નહિ રાખ.”

આવતાં નવાં વર્ષમાં તેમ કરવાની ધર્યે આપણને સૌને સહજિદ અને શક્તિ આપે એ નોન પ્રાર્થનાથી અમારા સઘળા વાચકોને નવું વર્ષ સુખદાયી નીતરું એમ ઇચ્છીએ છીએ.

પ્રકાશકની સમાચારના
ક્રીસ્ટમસ અને નવાં વર્ષ
રજાઓના કારણે તેમજ અમારો સંસ્કાર ઘણો નાનો હોવાથી આ અઘવાડીયાને અંક તેમજ આવતા અઘવાડીયાને અંક કારણથી અગત્યને લખાણે તેમજ આસામ સંકટ નિવારણ ક્ષેત્રમાં મળેલી વધુ રકમો રિકારવાનું હવે પછીના અંક પર ચુલતવી રાખવામાં આવ્યું છે.

મહાયોગી શ્રી. અરવીંદ અને તેમનો આશ્રમ (ગયા અઠ્ઠમી ચાલુ)

શ્રી. અરવીંદ કમ્પોઝના સારમાં લખે છે કે:—આરંભમાં જો કે શુદ્ધ પ્રકૃતિના સામાન્ય કષ્ટોમાં આસક્ત થયેલી હોય છે, તે પછુ તે આખરી સ્વરૂપને જાણી શકે છે. આત્મા જેમાં આસક્ત થયે છે, થયેલા છે. એવા ત્રણ યુગોના કાર્ય તરીકે તેમને જોઈ શકે છે અને છેવટે પુરુષ અને પ્રકૃતિ વચ્ચેનો જે દે જાણવાને પછુ સમર્થ બને છે.

જુદા જુદા દેશ પરદેશના સાધકો-જુદા જુદા ધર્મના અને કોઇ ધર્મ વગર ના હોય છે-જેઓ આશ્રમમાં આવીને સાધના કરે છે. સર્વજ્ઞ કામ જાને જ કરવાનું હોય છે. બ્રહ્મચર્યને પ્રુથ મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે. આશ્રમ માટે જાહેર કુંડ કરવામાં આવતાં નથી. સાધકોમાં સારા સારા વિદ્વાનો, કવિઓ, અને સંપૂર્ણકારી પછુ છે જેના કે, શ્રી. અંજુભાઇ પુરાણી, અલીનગરના રાય, નલીનીકાંત, દિલીપકુમાર રાય, શ્રી. સુદરમ અને શ્રી પુન્યસાલ વીગેરે વીગેરે.

માતાજી જાહેર સભાને વાંચી સંબોધા વતાં.

શ્રી. અરવીંદ કહેતા હતા કે ફક્ત વીજાનમયી કોશમાં અધવાનું નથી પછુ તે સાથે બગવાનની દિવ્ય શક્તિનું તે કોશમાં અવતરણ કરવાનું છે. વેદકાળ નાં ઋષિ યુનિઓને એવી શક્તિ હામી હતી. પછુ અવતરણ કરી શક્યા ન હતા. એ વીજાનમયી શરીર એવું હશે કે જેમાં રોગ આવશે નહીં, જે શુદ્ધ થશે નહિ. અને જે આપણી ધરજા વગર મરશે પછુ નહીં. આમ યાની બીજાના શરીરમાં રમેલી પ્રકૃતિ પછુ ફેરવી શકશે કારણ કે આત્મ બધામાં એક છે.

પુન્ય બાણુ પછુ મીન પાળતા હતા અને શ્રી રમણ મદર્મી પછુ પાળતા હતા.

શ્રી. અરવીંદના યોગને પુરુષ યોગ પછુ કહે છે કારણ કે, એમાં જીવનને છેડી પ્રાણી નથી પછુ જીવનનું રૂપાંતર કરવાનું છે.

શ્રી. માતાજી આશ્રમમાં સ્વર્ણ દીક્ષા નો પ્રયોગ કરે છે.

હમણાં આશ્રમ તરફથી "દક્ષિણા" અને "શારીરિક-શિક્ષણ પ્રવિન્ધા" નામ નાં ત્રિમાસિક પ્રગટ થાય છે.

આશ્રમમાં સદાજને પ્રુથ મહત્વ આપવામાં આવે છે. સાધકોના બાળ કો માટે શાળા પછુ ખોલવામાં આવી છે જે દારા બાળકોમાં યોગ જીવન નો પાયો નાંખવામાં આવે છે.

શ્રી. અરવીંદ માને છે કે સત્-ચિત્ત આનંદમાં જે ચિત્ત તત્ત્વ છે તેમાં જ્ઞાન છે, એટલું જ નહિ પછુ શક્તિ છે, અને જે દીશમાં વીરધ બજાણુ લાં તે વીરધીને જીવતા માટે તે ફેરફાર અથવા આત્માની શક્તિની જરૂર રહે છે. ગયા વીચુદ્ધમાં એવી આત્મ શક્તિએ ક્યાં ક્યાં મદદ કરી હતી તે આપણે જોઈએ જે આશ્રમ તરફથી પ્રગટ થએલા એમના જીવન-ચરિત્રમાં પછુ શ્રી. અરવીંદ જાહેર થયા દીધી છે. એ જીવન ચરિત્રમાં લખ્યું છે:

"છેલ્લા વિશ્વ યુદ્ધમાં પોતાની આખા તિમક શક્તિદારા યુદ્ધમાં મદદ કરી હતી, અને તે પછુ ડંડકના બનાવની ઘડીથી મીતરજાઓની તરફેણમાં પછુ. શ્રી. અરવીંદ જેમણે કે પોતાની મદદ મોકલાવ્યા પછી જમીનને પીછેહઠ કરવી પડી. આથી શ્રી. અરવીંદને પુરતો આનંદ થયો હતા, અને તેજ પ્રમાણે બગવાનની સામે પછુ એ શક્તિ દારા કામ લીધું અને પારજ્યામ સાઈ આપ્યું હતું."

શ્રી અરવીંદ કહેતા હતા કે, પોતાની એક ફક્ત કુટુંબકારી યુરોપની સ્મરત પ્રયત્ન શક્તિને પછુ તણખકાની જેઠે ઊઠાડી દઇ શકે!

આરત વર્ષ એક એવો દેશ છે જ્યાં સતો-ચોખીઓની પરંપરા હજુ આ

દેશમાં ચાલુ રહી છે, અને રહેશે જ રહેશે.

શ્રી. અરવીંદ બધો સમય સાધના તેમજ સાધકોને પત્ર લખવા પાછળ જ માળના હતા. યોગીક વેતનામાં જ બે-ત્રણ કલાક ઉંચ લેતા હતા. પોષાક માં શરીર પર ઉપવચ્ચ રાખતા તેમજ કોન વાર પીતાંબર જેવું પહેરતા હતા.

શ્રી. માતાજી રેશમી સાડી પહેરે છે. અને સાષકો ગમે તે પોસાક પહેરી શકે છે.

જે ભક્તિ દ્વિધી ધારાસભામાં સભ્ય નથી હોતી તેને ધારાસભામાં અજ્ઞવી અર્થે શકાતી નથી પછુ શ્રી. અરવીંદને આપવામાં આવી હતી.

જ્યારે દોને સ્વતંત્રતા મળી એટલે તા. ૧૫-૮-૧૯૪૮ તા સદેશમાં શ્રી. અરવીંદે જણાવ્યું હતું કે "આ સુરોગ માં હું મારા જીવન કાર્યને પુરુષ સાધક ની દીશમાં ગતિ કરતું જોઈ છું, અને ભારતની ઈચ્છા પ્રમાણે થશે જ એવી દદ ઈચ્છા વ્યક્ત કરું છું."

હોંદમાં પુરુષ સ્વરાજના મંડાણ એને હાથે થયાં હોઇ ઈંગ્લાંડમાં હોંદની સ્વતંત્રતાની પ્રવિન્ધા લીધી હતી, અને એના જન્મ દીને હોંદને આંગણે સ્વરાજ આવીને ઉજુ રહે છે.

ગયા વર્ષના સદેશમાં કહ્યું હતું કે: "પુરુ" અને પશ્ચિમની એકતા પર ખાર યુદ્ધને જોઈએ." જેમાં જણાવ્યું હતું કે: "વીચની પરિસ્થિતિ જોઈએ તેટલી ગંભીર છે. અમિ એશીયા અને ત્યારબાદ આરત પર આધિપત્ય વ્યવસ્થા વાની સામ્રાજી જેહાદની યોજનાનું કોરિયન યુદ્ધ એ પહેલી હલચલ છે.

"જો તેઓ તેમની યોજનામાં સરળ થશે, જ્યાં સુધી અમેરીકાને યુકાયવો કરવા તકવાર નહિ થાય ત્યાં સુધી વીચની કુટુંબત એને ચા માટે અતુરને એવું કાઈ કારણુ રહેતું નથી. એટલે કે સ્ટેલીન પોતાનો સમય તકથી કરી શકે ત્યાં સુધી અમેરીકા સાથે યુદ્ધ ન ખેલતાં દુરજ રહેશે."

શ્રી. અરવીંદ કહેતા હતા કે આ સિદ્ધિની સંભવિતા નથી અવશ્ય બાવિતા પછુ છે. અને તે શક્તિ કવારની કામે લાગી ગઇ છે. તે માત્રુન શક્તિ નથી.

શ્રી. અરવીંદ આ દુનીયાના મહાન તત્ત્વાની તેજસ્વી પ્રકૃષ્ટ જ નહિ પછુ, દુનીયાના મહાનમાં મહાન યોગી પછુ હતા. પોતાનો હેતુ સિદ્ધ થયેલો જ્ઞેષ ૭૮ વર્ષની ઉંમરે પોને નીતીજી પામ્યા. એમને તે દે અચારે નથી પછુ મહાત્મા નો આત્મા અને ચોંતન એ સૌ અજ રાખર છે.

ધર્મ પ્રવર્તકોનું બાગ્ય

કાકા કાલેલકર

જુદ બગવાને કલ્યાણ ધર્મનો પ્રચાર કર્યો. એમના શિષ્યોએ એનો યોગ્ય પછુ પ્રુથ પ્રચાર કર્યો. આને કરોડો લોકો પોતાને યોધી કહેવડાવે છે. બૌદ્ધ ધર્મનો વિસ્તાર થયો. પછુ નથી તેમાં ધર્મને રચાન કે નથી જુદ બમવાનનું પ્રેમમ જીવન.

મદમદ પયગંબરે ઇસ્લામ (સાંતીધર્મ) નો પ્રચાર કર્યો. મોટા મોટા સંતોએ તેમના જેવું જીવન જીવી સાધના કરી બતાવી. શું આજના કરોડો મુસલમાનોના જીવનમાં એ દીન અને ઇમાન વીજ્યની થયા છે?

પુત્ર ધર્મો પરમ-બાગવત ઇશુજીને બકતી અને સેવાનો પ્રચાર કર્યો અસંખ્ય સાધુ સંતોએ તે અનસાર જીવન તપસ્યા કરી. અત્યાચાર સદન કર્યો. આને એ ધર્મ સારી દુનીયામાં ફેલાઇ પોતાનો પ્રભાવ બતાવી રજ છે. પરંતુ શું ઇશુબમવાનના ઉપદેશોને વીજ્ય ઇસ્લામ એના જીવનમાંથી નડે છે?

રાષ્ટ્રપુજ્ય મેઝીનીએ માનવતા અને પ્રભાસકતીને ઉલ્લેક્ષ દુનીયાને શીખવ્યો અને ઇટાલીની આજન્મ પુજા કરી. મેઝીનીના પ્રવલ્લથી ઇટાલી આઝાદ બન્યું. પરંતુ મેઝીનીના ઉચ્ચ આદર્શનું તેણે પાલન ન કર્યું.

આવા અસંખ્ય દાખલાઓ આપી શકાય છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ સત્ય અને અહીંસાના પાયાપર સત્ય ગ્રહ દારા ભારતને આઝાદ કરી બતાવ્યો. એમને જેટલા પ્રભાવશળી અનુયાયીઓ મળ્યા તેટલા બીજા કોઇ પછુ ધર્મ સંરચાપકોને કે. પયગંબરોને નહી મળ્યા હોય. ગાંધીજીનો સદેશો દ્વિધ સંબંધો અને અપના યો. આઝાદ આરત વીચના દરખારમાં નવીન રાજનીતી ચલાવી રહ્યું છે. તેજસ્વી અને સ્વાવલંબી અહીંસક સમાજની સ્થાપના કરવાનો પાયો ગાંધીજીએ રાપ્યો. હવે શું ગાંધીજીના બાગ્યમાં પછુ એજ બાવી છે કે જે જુદ, મદમદ, ઇશુ અને મેઝીની જેના મહાત્માઓના બાગ્યમાં લખાયું હતું?

કુલ કપટ સાક્ષ્યાત્વ, હોંસા અને પ્રતીરોધની બદાઓથી, ઋષી મુનીઓના આ રાષ્ટ્ર યુક્ત રહેલે કે નહીં! આજ સુધી ભારત રોધીન રાષ્ટ્ર હતું. શું તે હવે અમેરીકાનું શીષ્ય બની રોગોળની જમનામાં અત્યંત બેસરો? અથવા શું રશીયાનું અનુકરણ કરી. હોંસાવાદનું તાંડવત્વ બતાવશે!

દરેક ભારતીય આત્માએ આનો જવાબ આપવો પડશે.

૧. તમે આત્મા સમર્પણ સંકલ્પ કરો. તમે સર્વોત્તમનાં અને સંપુરુષ શક્તિ સાથે પોતાના બગવાનના હાથમાં સોંપી દો.

૨. તમે કતંગ્બાહિમાનથી અજબા યજ બજો, અને બાગવત શક્તિની તમારામાં જે ક્રિયા યજ રહી છે તેને તમે સાક્ષીરૂપે જુઓ.

૩. તમે વરુ માત્રને ઇશ્વરરૂપમાં અવબવ કરો.

સૃષ્ટિ બધી વિજાનમયી છે. અને સૃષ્ટિની વચરચા પછુ બગવાને બરાબર કરેલી છે. એકમાં અનેક છે અને અનેકમાં એક છે એ વીજાનમયી કોશ નો અનુભવ છે.

શ્રી. અરવીંદ વર્ષમાં ફક્ત ચાર જ વાર દર્શન દેતા. એક લાખથી પછુ વધુ બાણુએ દરેક દર્શને બેગમાં થતાં. આશ્રમમા મીન બજુ રાખવામાં આવે છે. શ્રી. અરવીંદ પછુ મીન બજુ પાળતા એમના લખેલી સદેશો શ્રી.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (એ) કન્ડીશનર રફીક, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન યુગ્મવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તે તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે. અ.ઈ.એમ.]

હરનીયા અથવા રપચર—સારણ

પૃથના પડદાના છિદ્રો વાટે આંતરકું સાધવાના યુગમાં સરીને ઉતરી આવે તે ખરી 'સારણ' અથવા 'હરનીયા' કહેવાય છે. આ સિવાય આંતરકું રૂપણની કોષળીમાં ઉતરે છે, તેમજ નાભિના છિદ્ર વાટે પેટ ઉપર ચઢી જાય છે, તેને પણ ટેટલાક સારણ નામ આપે છે. અહીં જોતાં રૂપણનાં આંતરકું આંતરકું અને પાણીય રૂપે આંતરકું ડુંટી ઝેરી જુદી જુદી સંક્રાંતિઓ જાળવવાં નોંધવું.

સાધારણ રીતે દાકતરો હરનીયાને માટે શસ્ત્રક્રીયાજન્ય સુચવે છે. પરંતુ કુદરતી ઉપચારો કરનારાઓ પાણીના અને એવા બીજા પ્રયોગોથી સારા પરિણામો મેળવી શક્યા છે./કટીરનાન, એટલે કે, કટીરની ઉપર પાણી આવે તેટલાં ઉગાં પાણીમાં ખેસવાથી અથવા માટીના પાટા મુકવાથી તુરત આરામ થાય છે. બીજાં ઇલાજ બદલાને યાત્રી તેને હુંદી નાખી તેની ખુબ ગરમ પોટલીસ મુકવાનો છે. દરદી દાઝી નહિ જાય તેની સંભાળ લેવી નોંધવું. ટેટલીકતર ગરમ પાણી થી સાધારણ રનાન કરવાથી પણ સારું થાય છે.

સારણ સાધરણ રીતે બારે વરતુ ઉચ્ચકાથી અચાનક શ્રમ લાગી જાય છે તેથી થાય છે. પરંતુ જોરથી ઊંચે આવવાથી અથવા દરત કરતી વખતે યૃદ્ધ/બળ કરવાથી પણ થાય છે. પેટ બરાબર કામ કરતું હોય તો તેનાથી થવાનું જોખમ રહેતું નથી.

સંજોગવાચત જનજ્વમાં અંગ્રીજ દળ મુજબ પુરુશોની જોખ મેસવું ઘણું તુકસાનકારક છે. ખાસ કરી સાર્વજનિક જનજ્વઓમાં વધારે તુકસાનકારક છે. મેક્કીબર ખેસવાથી બીજાનાં ચેપો લાગી જવાનો ભય રહે છે. વળી મજબૂતવાળાં કરનારી એ રીત પણ અકુદરતી છે અને વધારે બળ કરવું પડે છે. કુદરતી સદીસલામત અને ચોખ્ખી રીત ઉભાક ખેસવાનીજ છે. તેગ ખેસવાથી આંતરકું ખરી સ્થિતિમાં રહે છે અને ગરમ પરિશ્રમે કામ કરે છે અને પગના કોષ પણ ભાગે અથવા ચુકીનીઓનો મેહકને રૂપમાં રહે છે અથવા બીજા ના ચેપ લાગવાને. બધ ઓછો રહે છે બધ મીસો પાડી રોવાથી નાનાં યાજોને પણ સારણ થાય છે. આથી માયાપોઃ એ યાજોને મીસો નરિ પાડવાનું શીખવવું નોંધવું.

વળી કોષળ મુટણ વાળ્યા વિના બારે વરતુઓ ઉચ્ચકાના પ્રયત્ન કરવો નહિ જોઈએ મુટણ વાળ્યા હોય ત્યારે સાધવાના મોટા અને મજબૂત રચાયુઓ બાર ઝીલી લે છે. પરંતુ મુટણ વાળ્યા વિના જેઓ બાર ઉચ્ચકા જાય છે તેઓના પેટની દિવાલો પર શ્રમ પડે છે. અથવા તો વાંસાપરના હાડકાંપર જોખમ થાય છે અને વાંસામાં સંધિવા અથવા તો પેટમાં સારણ થાય છે.

એટલે યદ રાખવું જોઈએ અને બાળકોને પણ શિખવવું જોઈએ કે મુટણ વાળ્યા વિના બારે વજન કદી ઉચ્ચકવું નહિ

રામને ઇલાજ કરવા કરતાં તેને અટકાવવો વધારે ઇષ્ટ છે. હરનીયા અથવા રપચર પેટની દિવાલો ઢીલી પડી જવાથી થતું હોઈ સાધારણ મુદ્ધિ કરે છે કે પેટના રચાયુઓને આપણે મજબૂત બનાવવા જોઈએ. તેને માટે બરાબર કસરતો થવી જોઈએ. સારામાં સારી એક એ છે કે નીચે બેસી પગને કંઈક વજનથી દાખી રાખવા અથવા ચાંમકાના પટાથી ઘાંધી રાખવા અને પછી હોડીમાં બેસી દહેસાં મારતા હોઈએ તેમ કરવું. પછી શ્રમ ધીમેથી ચતા સુધને અને હાથની દહેશોઓ માથાં નીચે રાખી બેઠા થવું.

બીજી એક સારી કસરત એ છે જે જીમનાપર ચતા સુધને પગ ઉઠવા કરવા અને હાથ ઉઠા કરી પગના આંગળાને લગાવવાનો પ્રયત્ન કરવા. બીજી સારી કસરત સુખં નરમકાર ની છે. જે ઘોડાના રાજ શ્રીમત આલાસાહેબ પંડીત પ્રતિનિધિ (ઇષ્ટ આકાંકના દર્દિના હાઇ કમીશનર છે) આપા સાહેબ પંડતના પિતાથી) એ લખેલાં પુસ્તકમાં "આરોગ્યના દસ નીમો" આપેલા છે તે મુજબની છે. દરેક વર્ષ પર સેન્ડલ-વુડ એન્ડ્રી માંથી શી. ૩-૬ લેખે 'મે' એ પુસ્તકની ટેટલીક નકલો મેળવી મીટીને આપી હતી. સામાન્ય કસરતને માટે સુખં નરમકારની કસરત ઘણીજ સારી છે અને જેમને એ કરવી હોય તેમને ઓળખના રાજનું એ પુસ્તક મેળવવાની મારી માસ બલામજી છે. લંડન જે. એમ. ડે-ટ એન્ડ સન્સ લીમિટેડ તરફથી તે પ્રકાશિત થયું છે.

વાંચકોએ મહેરબાની કરી ખને તે મેળવી આપવાની માગણી નહિ કરવી. મારી પાસે એક પણ નકલ ધાંજલ નથી અને એ જવાબદારી મારાથી લઇ શકાય તેમ નથી. છતાં જે કોષળ મારી પાસેથી એ કસરત જોવા માંગના ખુશીથી બતાવીશ.

એ કસરતો શરૂઆતમાં ધીમેથી અને સંભાળપુર્વક કરવી જોઈએ. વધારે પડતી નહિ થાય તેની સંભાળ રાખવી જોઈએ. પેટના રચાયુઓ ધીમે ધીમે જોળવાનો પ્રયત્ન કરવો. બીજી જ્યારે યાક્યા વિના કસરત સહેલાઈથી થઇ શકતી હોય ત્યારે બલે ગમે તેટલી કરવામાં આવે. એથી પેટની દિવાલ મજબૂત થશે અને સારણ થવાનો ભય નહિ રહે.

જેને સારણ હોય તેણે એ ભાગને વધારે શ્રમ ન પડે તેની કાળજી રાખવી જોઈએ. ઉપરોક્ત તેવાને ધ્યાદેશ કરવાના કરતાં તુકસાન થવા સંભવ છે. કંઈ પણ કસરત કરતા પહેલાં બરાબર મેસે તેવા પેટો (દસ) પહેરવો જોઈએ. પહેરતાં પહેલાં જે ભાગ બહાર કુદી આવેલી હોય તેને બરાબર તેની જગ્યાએ ખેસાડી ઇષ્ટ દસથી તેને દાખી રાખવું જોઈએ.

દસથી રપચર સાથે નથી થતું પરંતુ તેને સ્થિતિમાં રાખે છે જેથી વધારે તુકસાન થતું અટકે છે. સાથે કરવાને દાકતરો સાધારણ રીતે ચરુ ક્રીયા સુચવે છે. જે, તેઓ કહે છે કે, સહેલાઈથી કરવામાં આવે છે. ઢીલા થઇ ગયેલા રચાયુઓને એકત્ર કરી શીવી નાખવાના હોય છે. પરંતુ આ ચરુક્રીયાથી યુગ કારણ કુર થયું નથી. નળળા પડી ગયેલા રચાયુઓ મજબૂત થતા નથી અને તેથી નવું રપચર થવાનો ભય રહે છે.

કુદરતી ઇલાજ એ છે કે ઉપરથી આવેલો ભાગ ઉપર દાખો હાથ મુકી તેને પકડતા હોઈએ તેમ પકડી જમજા હાથની પહેલી અને વચલી આંગળીઓ દાખા હાથના અંગુઠા અને આંગળીઓની વચ્ચે મેળવી આંગળીઓને શરીરમાં તેની જગ્યાએ દાખી રાખે છે. તે પછી અરધી એક કલાક ધીમે હાથે એ ભાગને મસળ્યા કરવો. સોજી ઓઠો થવા ત્યારે હશેળીનો ઉપયોગ કરી શકાય. જેથી દાખીને ઝોળાકાર

ગતીથી મસળવું. રપચર બધું કુ:ખવું હોય તો પહેલાં ગરમ પાણીના પોતાથી અથવા ગરમ પાણીથી રોક કરવો. હોમોપોપથીની (Aconite G) નો ડોઝ દર અરધી કલાકે આપવાથી દરદ અને સોજી નરમ પડશે.

તે પછી નળળા ભાગને મજબૂત કરવાને દસ પહેરીને ઉપરોક્ત કસરત કરવી જોઈએ. અને બળ નહિ કરવું પડે એ રીતે પેટ સાફ રાખવું. એ જગ્યાને મસળ્યા કરવી અને કટીરનાન પણ લીધા કરવું.

કાણું ટેટલીકતર ઓછલ મસળવાથી રચાયુ મજબૂત થાય છે.

કુદરતી ઉપચારોમાં ખોરાકની સંભાળ તો લેવીજ જોઈએ. સારો, ખુશીકારક ખોરાક તેના કુદરતી તત્વો નષ્ટ નહિ થયા હોય તેવી સ્થિતિમાં લેવો અને તાજાં ફળ અને તાજાં શાક ભાજુ લેવાં.

પ ર ચુ ર યુ

—ધાંમદાના મદારાજ અને સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ તેમજ સૌરાષ્ટ્રના વડા પ્રધાન શ્રી. ટંબર સરદારશ્રીના અંતિમ સંસ્કાર વખતે હાજરી આપવા વીમાન દ્વારા મુખ્ય ગયા હતા. સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર બળતાં બજારો બંધ રવાં થતાં. સૌરાષ્ટ્ર સરકારે એક યાદી પ્રસિદ્ધ કરી ત્રણ દીવસ શોક પાળવાની જાહેરાત કરી હતી. જે સમય દરમિયાન બંધીજ જાહેર કચેરી ઓ અને સંસ્થાઓ બંધ રહી હતી. જન અર્ધી કાઠિએ દરકાવાવા હતા.

—સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર સુરતવાસીઓએ ખુબજ આઘાત સાથે સંભળ્યા હતા. બારડોલીના લોકો અવસાનના સમાચાર સાંભળી રહી પડ્યા હતા. સુરતમાં કુકાનેા તરત જ બંધ કરવામાં આવી હતી. સરદારશ્રી ના અવસાનના સમાચાર આપતી ખાસ અષ્ટિતઓ અખબારોએ બહાર પાડી હતી.

—રાજધાનના પાંડનગરે સરદારના અવસાનના સમાચાર ખુબજ ગમગીતી સાથે સંભળ્યા હતા. સરકારી કચેરી ઓ અને વ્યાપારી પેઢી બંધ કરી દેવામાં આવી હતી. રાષ્ટ્રજન અર્ધી કાઠિએ રાખવામાં આવ્યા હતા.

હિંદનો પત્ર

(આમારા ખાસ અખરપત્રી તરફથી)

વડાદરા, ડિસેમ્બર તા. ૧૮, ૧૯૫૦.

સરદારનો સ્વર્ગવાસ

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના સ્વર્ગ-વાસથી. આખા દેશપર શોકનું ધેરું વાદળ છવાઇ ગયું છે. સરદારશ્રીને અંજલી આપતાં ભારતીય સંસદ (પાર્લિમેન્ટ) માં વડા પ્રધાન શ્રી. નવાદરલાલ નેહરુએ કહ્યું કે આજે પરાદીપે સરદારની તબીબતે ફરી ઉચ્ચેા ખાધો હતો અને તેમની જીવનયાત્રાને અંત આણ્યો. તમે બધા જાણો છો તેમ આ એક મહાન જીવનકથા હતી. અને એમાં લાંબા આઝાદી યુદ્ધનું કથાનક સમાવેલું હતું. અને ઇતિહાસમાં તે નુતન ભારત ના ધડોળા અને સંઘનકાર તરીકેની કથા તરીકે આલિખાયો.

તેમને વિષે હું ખીલું ઘણું કહી શકું તેમ છે. દેશની આઝાદી માટેની લાંબી લડત દરમિયાન આપણામાંના ઘણાઓએ તેમની સાથે ખગે ખગે મીઠાવી કાઢે કહ્યું હતું. આઝાદીની આપણી લડાઇમાં પ્રતિબળતા તેઓ સરદાર હતા અને વીજ્ય પ્રસંગે તેમ યુરોપીઓના ભયો બપો કાળમાં પછુ તેમણે આપણને સંગીન સલાહો આપી હતી. ટેલકાં વરો થયાં હું આ પાંકડાપરુ તેમની સાથે જ બેઠો છું અને હવે તેમના વીના મારા હૃદય પ્રદેશી કાઠક પ્રકારની એકાકીપણાની અંતે પાલી ખાલી નજીયા એવી ધાગણી યદ આવે છે.

શ્રી. નેહરુએ વધુમાં એવી જાહેરાત પછુ કરી હતી કે, આપણામાંના સૌથી શ્રદ્ધે એવા જીવના સાથીઓ વૈજીના શ્રી. રાજગોપાલાચારી અને રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ સહિત અગ્રે ટેલકાં શુભ ંજ રજા કરીએ. પરંતુ આ મહાન શોકપુર્ણ આશત છતાં, આ મહાન ગાંત અને સાથીએ જે વીરાટ કાપેમાં આલેદો ભવન ફાળો આપ્યો છે, તે કાપને આગળ વધારવા તમે ખ્યાએ અગ્રે રહેવાનું છે કારણુ કે, દેશનું કાપ કદી અટકતું નથી અને કદી અટકતું પછુ ન બનેઈ.

સરદારશ્રીના અંગેઈ સંકારે વેળા એ મુઠબ સેનાપુત્રના રમણનામં શ્રી. રામજીએ કહ્યું: "આ પ્રસંગે શોડા શબ્દો કહેવાની દુઃખદ ફરજ મારા પર આવી પડી છે. આજથી બનીસ વરસ પર માંબીજી પ્રકાશમાં મારે ત્યાં ઉતપાં હતા લારે તેમણે મને પુછ્યું હતું કે 'તમે વલ્લભભાઈને મળ્યા છો? તેઓ નીકર અને વીધાસપાન છે.' તે પછી મેં એમને જ્ઞેવા, તે સતત ન્વેદો આપી છે. એ વલ્લભભાઈ આજે સારા આપણી વચ્ચેથી ચાલ્યા ગયા

છે તેઓ પાણી, દવા અને માટીમાં બળી ગયા છે. આપણે પછુ એ રીતે જ જવાનું છે. સરદાર પ્રેરણા, હોમિન અને વીધાસના બળરૂપ હતા. પરંતુ એ બળ આજે આપણી વચ્ચેથી ચાલ્યું ગયું છે. સરદાર યુદ્ધ પાખ્યા છે એવી કલ્પના આપણે કરવાની જ નથી. સાચા સરદાર તે જવંત છે. આપણે તેા અર્ધ માન આપણુ દુઃખને વ્યકત કરવા બેગા ધયા અને વીધાસના શુભેાની પ્રેરણા મેળવવો. તેમના ન્વેા સરદાર ફરી આપણને નેવના મળનાર નથી. તેઓ નીરર્થક જીવ્યા એમ માનતા જ નહીં. તેમના જીવનમાં તેમણે કરેલાં સતત અને મહાન કાર્યોનાં ળેા આપણે ચાખી યાદગીએ એમ છીએ, પરંતુ તે માટે ચારિત્રની જરૂર રહેશે. હોમિન રાખવો અને ડરને રચાને આપતા નહીં. અજુ પાડશો નહીં. અર્ધો દાજર રહેલાઓમાં હું તેમના સૌથી શ્રદ્ધે સાથી હોવાથી મને આ પ્રસંગે ભોલવા ની તક આપવામાં આવી છે. જે ઘણાને ઇલેલોકમાંથી જતા ન્વેા છે. તેમાં આ સૌથી બધા સુવિખ્યાત હતા. મારી આજુમાં બેઠેલા મારા આ બાઇ (શ્રી. નેહરુ)ને સરદારશ્રીને આત્મા માર્ગદર્શન આપતો રહે એમ આપણે પ્રાર્થએ. આજે દેશનું સુકાન મલાવવાનો ભાર તેમને એકલાને માથે ચાવી પડ્યો છે. આ દુઃખનેા પ્રસંગ રહેશે. દેશમાં, આજે પછુ ડહાપણ બરી વાત કરવી સુરહેલ છે. આવા સુજવણના વાતાવરણમાં ભોલતું પછુ ફેરફાર છે."

રાષ્ટ્રપતિની અંગ્જલિ
તે પછી રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું: "સરદારે દેશની મોટી સેવા કરી છે, અને એ રીતે દેશ સમક્ષ મોટું ઉદારણુ કુકર્યું છે. તે ઉદારણુ ઇતિહાસમાં સુચણીકારે લખાયે તે કાયમ રહેશે. જે ઉદારણુમાંથી શીખીને આપણે લાભ ઉદારીએ અને દુઃખથી ગમરાટમાં ન પડીએ તેઓ તેા પોતાનું કામ પુરૂ કરીને ગયા. છે. હવે તેા આપણે તેમનું અધુરું કુકર્યું કામ હાય ધરી તેને ઉવટ સુધી લઇ જશો. દેશમાં, આજે જે તુટિયો નજીયા છે તે દુર કરીએ અને તેમના ન્વેા મહાન નેતાને શોધી ફરીએ."

જેવાબરમાં સરદારશ્રીની રચીતને અંગ્જલીએ આપાઇ હતી.

શ્રીમદ્ તુટી પદ્મજી
શ્રી. એચ. વી. કામડું સંસદમાં કહ્યું હતું

કે, "એક મહાન શીખર તુટી પડ્યું છે. આજથી ત્રીસ વરસો અગાઉ પુન્ય મહાત્માજીના સંપર્કમાં આવ્યા ત્યારથી સરદારશ્રીનું જીવન રાષ્ટ્રીય આઝાદી તેમજ સ્વાતંત્ર્યની મજબૂતી માટેના ફેલુપુર:સરના કાર્યોમાં દમિય પ્રેરણાદાયાળી બની રહ્યું હતું. મહા શકિતશાળી બ્રિટીશ સંવતનત સામે જ્યારણીના કીસાનેાનેા સંગીન અને નકંકર મારેલા ઉભો કરનારા આ અદ્ભુત લોખંડી પુરૂષે વીસ વરસો પછી પોતાના કુશળ દાધો વતી દેશને વીવીધ તલ્લાતું ભારે અમત્કારીક રીતે રાષ્ટ્રીય અંકુશમાં એકીકરણુ સાધ્યું. આ મહાન અને બળ્ય સોદ્ધ સાધવા માટે તેઓની જરૂરનીના ખીરમાક સાથે સરખામણી કરવામાં આવી ને પરંકર મારેલા ઉભો કરનારા આ હોય છે. સદગત વલ્લભભાઈ પટેલ પર પ્રેમપુર્વક અને આભારની લાગણી કરનારે "સરદાર"ના ઇકગાળી નવાજેશ મહાન નેતા, ભારતની આઝાદીની લડતમાં બળ્ય ભાગ ભજવનાર નેતા તરીકે નહિ પરંતુ ભારતની તકતો અદલાવી ભારતનું એકમ સાધનાર શીલ્પી તરીકે પછુ ચીરરમણીય બની રહેશે.

શ્રી. આચાર્યજીની અંગ્જલી
ભારત સંસદના નાયબ સ્પીકર શ્રી. અનંત શમન આચાર્યને જીવાલું હતું કે, શુજરાતાના કીદ અને ભારત ના સરદારનું આજે અવસાન થયું છે. ભારતે પોતાનો. એક રાષ્ટ્રીય નાયક ગુમાવ્યો છે. ભારતના સૌથી મહાન સુધાર્માના તેઓ એક હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીના તેઓ જમણા હાય હતા તેમની અગ્રેષ હોમિન તેને અપુર્વ ત્યાગરૂપિની આપણને સોને પીઠાન છે તેઓ રજીમેદાન પરના એક રીનિકની અદાથી યજુને વર્ષો છે. છેલ્લા દીવસે સુધી પોતાના જીવને બેગે પછુ તેમણે દેશની અવિ વચ્છીન સેવા કર્યા કરી હતી.

તેમણે આઝાદીપ્રતિ અને તે પછી દેશની એકતા અને સંઘનમાં ચમકારો સળ્યો હતા. તે એક દુનીયાની તવારીખમાં અજુતવર્ણુ રકતવિહીન કાનિત હતી. ભારત તેમના આ બધાં કાર્યોનું ભારે અજુથી છે. તેમના નામ ની આપણને સોને સદેવ રચત રહેશે એટલું જ નહિ, પણ અમુગામી પેઢી નો પાણુ તેમને વડ રાખશે જ તેમનું જીવન આગળા તેમજ આપણી પછી ની પેઢીઓ માટે પ્રકાશ કરણુ સમું હતું. તેમનો અમર આત્મા આપણને સદેવ દોરતો રહેશે. તેમના આત્મા ને સાંતિ યવ.

હેન્ડરસનની અંગ્જલી
ભારત ખાનેના અમેરીકાના અલકથી શ્રી. લોય હેન્ડરસને જીવાલું હતું. સરદાર પટેલનું અવસાન બંધવ જયે

શુભેજા ધરાવનારને પુણ જ દુઃખ આપશે. ભારતના જાહેર જીવનમાં તેઓ આજેના નેતા હતા એટલુંજ નહિ, પરંતુ ભારતની સરદારથી પ દુર તેઓ વીધપુક્ર પત્રીકે જાળીના ગના હતા. સાંતીના સદાય પ્રખર ફીખાવની તરીકે મારા દેશમાંબંધેા હંગેશાં એમના પ્રતેભ માનની દ્રષ્ટિએ જ્ઞેતા હતા. મારી સરકાર અને ધુનાઇટડ સ્ટેટસની પ્રાવતી સરદાર પટેલના અવસાન અંગે ઉડી દિલગીરી જાહેર કરવા ઉપરાંત અંગત પીઠ ગુમાવવાથી હું મારા તરફથી પછુ દુઃખ વ્યકત કરું છું.

કલકત્તામાં શોક
સરદાર પટેલના સ્વર્ગવાસના રમાચારી આખા કલકત્તા શહેર પર શોકની ઘેરી છાયા ફરી વળી હતી. મધ્યસ્થ અને રાજ્યની તમામ સરકારી ક્ષેત્રોએ તેમજ અર્ધ સરકારી અને ખાનગી સંસ્થાએ, પેપાટી પેટીએ તુરતજ બંધ યજ ગઇ હતી. સરકારી મકાનો અને ક્ષેત્રોએ ઉપર ના રાષ્ટ્રીય ધ્વજને અડધી કાઠીએ ઉતારવામાં આવ્યા હતા.

ડો બીધાનચંદ્ર લોય
પશ્ચિમ બંગાળના પત પ્રધાન શ્રી. બી. સી. લેપે સરદારશ્રીના અવસાન અંગે ભોલતાં એક સંદેશમાં જીવાલું હતું કે રાષ્ટ્રની ચિરંજીવના એ પ્રતીક હતા. દેશની મહાન યુશીવેતોમાં એમના નકર નીજુંપ અને જવહાર ગુપ્તિએ દેશને ગયાવી લીધો હતા.

વરિષ્ઠ અદાલત બંધ
ભારતની વરિષ્ઠ અદાલતનું કામકાજ સરદારશ્રીના માનમાં બંધ રાખવામાં આવ્યું હતું.

સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર સાબળતાંજ લખનોમાં તમામ સરકારી ક્ષેત્રોએપરના ધ્વજને અડધી કાઠીએ ઉતારવામાં આવ્યા હતા, અને જે દીવસની શોક રજા જાહેર કરવામ આવી હતી.

વીરેશિમાં પ્રસરેલા શોક
સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર ક્ષીટીય રાજ્ઞદારી વર્તુલોએ પુખજ દુઃખપુર્વક સાંભળ્યા હતા.

અગાઉના ભારત સમિતિ અને ૧૯૪૬ માં ભારત ખાને આવેલા કમીનેટ મીશનના વડા લોડ્ઝ પેશિક્ લોરેન્સે જીવાલું હતું કે, સરદાર પટેલના અવસાનના સમાચારથી મને ખુબ જ દુઃખ અને આઘાત પડેાંવ્યો છે. કેપીનેટ મીશન સાથે શોડા વર્ષ પુર્વે હું ભારત માં હતો ત્યારે તેમના દેશ પ્રત્યેની વધારી, ચારિત્રયજળ અને પ્રમાણિ કતા અંગે ખુબ જ ઉકૂટ અભિપ્રાય બાંધેા હતા.

દેશના વીધી ભાગનું ધડતર કરવા માં ભારતે આઝાદી પ્રાપ્ત કરી ત્યારથી તેમણે કરેલું કામ ખુબ જ નોંધપાત્ર છે

અને એ ઉપરથી એમનું મહત્વ પર વાર થયું છે. ભારતમાંના મારા મીત્રોને, તેમના ઉપર આવેલી મહાન ખોટમાં મારી સહાનુભૂતિ પાઠવું છું.

ભારતના હાઈ કમીશનર

ભારતના હાઈ કમીશનર શ્રી. વી. કે. કૃષ્ણમેનનને શુભજ આશા સહિત આ સમાચાર સાંભળ્યા અને પોતાના રહાસના અધિકારીઓને તરત જ બેગમાં કપાઈ. હાઈ કમીશનરની બંધી જ કચેરી એ ખબર અર્ધ કાઠિએ ફરકાવવામાં આપ્યા. રાષ્ટ્રસહ સંબંધ ખાતાના મંત્રી શ્રી. વેદીક ગોડાન વૈદ્યેરે, મહા અમાલ્ય શ્રી. જ્વાહરલાલ નેહરુ તેમજ ભારતીય જનતા પર સરદારશીના અવસાન અંગે સહાનુભૂતિનો એક અંગત સંદેશી પાઠવ્યો હતો.

અખબારોની અંગૂલી

હંડનના સાંભળના વર્તમાનપત્રોએ પ્રથમ પાનાઓ પર સરદારશી પટેલના અવસાનના સમાચારો પ્રગટ કર્યાં હતા. રૂઢીચુસ્ત અખબાર “ધર્મગિ ન્યુઝ” સરદારશીને ભારતના મજબૂત પુરૂષ તેમજ ગાંધી, નેહરુ, પટેલની ત્રીપુટીમાં ના એક તરીકે લેખાવ્યા હતા. ઉદાર મતવાદી અખબાર “ઈન્ડિયન જર્નલ” હતું કે, શ્રી. પટેલ મૂર્ખીછતું કાર્ય કરનારા પુરૂષ હતા અને ગાંધીજી જે કંઈ ઉપદેશ આપતા તેનો સરદાર અચલ કરતા હતા.

ભારતના નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના અધુના કારણે અત્રેના “ઇન્ડિયા હાઉસ” ખાતે હંડનના મોડર્ન મેયર અને તેમના પત્નીના માનમાં આજે યોજાયા સમારંભને રદ કરવામાં આવ્યો હતો. મોડર્ન મેયર શ્રી. ડી.નીચ લેસન અને તેમના પત્ની “ઇન્ડિયા હાઉસ” ખાતે “કાન્વી સામગ્રીનાં પ્રદર્શનની સુલાકાને આવનારાં હતાં તે પ્રસંગે તેમના માનમાં ૪૦૦ થી વધુ મહેમાનોના સંસ્કારોને એક સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો.

સીંગાપુરમાં શોક

સરદાર પટેલના અવસાનના સમાચાર સીંગાપુરમાં શુભ દિલગીરી ફેલાવી હતી.

ભારતીય વ્યાપારી મંડળે તરત જ પોતાના સંબંધોને પેઢીઓ બંધ રાખવા જીજ્ઞાસું હતું. મંડળના પ્રમુખ શ્રી. એમ. આર. જુગારાણએ જીજ્ઞાસું

હતું કે, સરદારના અવસાનથી ભારત ના શરીર મહાન ખોટ ઉતરી પડી છે. સીંગાપુરની પ્રાદેશીક હાઈ કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ શ્રી. ઇ. સારંગપાણીએ જીજ્ઞાસું હતું કે, સારંગ નેતાની યાદ માં કોંગ્રેસ તરફથી પ્રાર્થના થશે. હાઈ કચેરીએ ભારતનો ખબર અર્ધી કાઠિએ ફરકાવે છે.

સરદાર પટેલના અવસાનથી છનીવા ખાતે એકચીખાતું બંધ રહ્યું હતું.

એકચીખાતા તરફથી સરદારશીનાં કંડૂખીઓને પર એક સંદેશો પાઠવવા માં આવ્યો હતો, જેમાં જીજ્ઞાસવામાં આવ્યું હતું કે “તુભીહાસના ઘડનાર ખુદ પોતે જ જ્યારે ક્ષતીહાસમાં તીલીન થઇ ગયા છે, ત્યારે નતપરતરકે અમે એમને વંદના કરીએ છીએ.”

બવામાં શોક

સરદારશી વલ્લભભાઈ પટેલના કુખદ અવસાનના સમાચારોથી જાકાતી ના હાઈઓ મહાન કુખના શોક સાગરમાં ડુબી ગયા હતા.

ભારતીય એલની ડો. સુખખોરાયને જીજ્ઞાસું હતું, કે “સરદારશીએ રિવાસ તેની સમસ્યાઓ ઉઠાવેને ભારતના એકીકરણની સાથેથી સિદ્ધિ બદલ તેઓ ચીરમરુદ્ધિય બની રહેશે. સિદ્ધનના પ્રધાન મંડળની જાહેરાત અનુસાર ભારતની રીયાસતો સ્વતંત્ર બનતાં સરદારશી સમક્ષ ભારે મુશ્કેલી એ ઉપસ્થિત થઇ હતી, પરંતુ તેનો સામનો કરીને તેઓએ જે હિંમતથી જે પ્રશ્નો ઉઠેલ સામ્નો તે રાષ્ટ્રની પ્રગતીમાં તેઓના મહાન ફાળો તરીકે દરદરેણ અમરણી રહેશે. મહાત્માજી ની અહીંસાની લાજને યુવરાજાનો ખેડુતામાં ફેરી રીતે અમલી બનાવી શકાય તે તેમજે બારડોલી સત્યાગ્રહ સમયે દર્શાવી આપ્યું હતું, અને એ સત્યાગ્રહને કોઈ કદી છુટી શકશે નહિ. રાષ્ટ્રે આજે પોલાદી પુરૂષ યુમાવ્યો છે, પરંતુ દેશ સમક્ષના પ્રક્રોનો સામનો કરવામાં તેમજ વીશ્વની શાંતી માટેની શોધમાં સરદાર શીનું દ્રઢ્યત આપણને સદૈવ માર્ગદર્શન આપતું રહેશે.

યુનાઇટેડ નેશનસમાં સરદારને અંગૂલી

“સરદારશી વલ્લભભાઈના અવસાન થી ભારને એક મહાન નેતા અને શુકત રાષ્ટ્ર સંચાએ એક નિકટનો મીત્ર યુમાવ્યો છે” આ શબ્દોમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંચાના મહામંત્રી શ્રી. ડ્રીએ લીએ, મહાત્મખાલય શ્રી. નેહરુને આધા

સનેનો સંદેશો પાઠવ્યો હતો. સામાન્ય સભાના પ્રમુખ, બારી નારીવલ્લાઈ જીજ્ઞાસું હતું કે, ભારતને માથે વલ્લભદાર પડ્યો છે અને વીશ્વે તેો શુકત રાષ્ટ્ર સંચાના આદેશોને ટોઠો આપતો એક મહાન પુરૂષ યુમાવ્યો છે.

સમગ્ર હાઈ કોમમાં અને ખાસ કરી હાઈ રાજપુરૂષોમાં ઘેરી બમગ્રીની જ્વાલ મઇ હતી. દરેક એમ કહેતું જીજ્ઞાસું હતું કે, આ ટાંકણે એમનું અધુ થયું એથી ભારતને મહાન ખોટ પડી છે.

સીરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ તેમજ સંયુક્ત રાષ્ટ્રે માટેના ભારતના પ્રતીનિધીમંડળ ના સભ્ય નવાનગરના નમસાહેબ, જેઓ સરદાર પટેલના અંગત મીત્ર હતા, તેમને ખાસ કરી વધુ જીજ્ઞાસું પહેંચી છે. આ સંબંધમાં એ યાદ દરી કે, ભારતની આઝાદી પછી હાઈ રીયાસતોનાં એકીકરણમાં સરદાર પટેલ સાથે તેમજે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો

હતો. ના. નમસાહેબે જીજ્ઞાસું હતું કે, હાઈ આઝાદીના ખરા સંગ્રહનકાર આજે શુભ થયા છે. આ ટાંકણે તેમનું અધુ થયું છે એ એક ભારે ફટકા સગાન છે. અહીંને બલકે હું આજે ભારતમાં હોત તો વધુ સાઈ હતું. ભારતની આઝાદી હાંસલ કરવા માં તેમનો મહાન ફાળો હતો એટલું જ નહીં, પણ તેમજે ભારતને મહાન બનાવવા પછુ તેટલા જ પ્રયત્નો કર્યા હતા. અંગત રીતે મેં મારો મીત્ર યુમાવ્યો છે. હું બાકે શોક અનુભવું છું અને મારી લાગણી વ્યકત કરવા મારી પાસે શબ્દો નથી.

શ્રીમતી પંડીતની અંગૂલી

અમેરીકા ખાતેના ભારતીય એલની શ્રીમતી વીજયલક્ષ્મી પંડીતે કહ્યું હતું કે, સરદારશીના અવસાનથી ભારત સરકારને શુભ મોભ માંગી પડ્યો છે અને દેશને તેમજ દેશની જનતાને અણખારી ખોટ પડી છે.

શ્રી. સુરત હાઈ એસોસીએશન

ઉપરોક્ત સંચાની રોશીયલ જનરલ મીટીંગ તા. 1૭-૧૨-૫૦ ના રવીવારે ત્રણ વાગે રા. ગોવનભાઈ મણીભાઈના પ્રમુખપણા હેઠળ ગળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મીટીંગનું કાર્ય હાથ ધરતાં પ્રમુખે કમીટીએ મંજૂર કરેલું ‘મે-૩ રહીટની ગ્રોપર્ટીનું પ્લાન સભા સમક્ષ મુક્યું. તેની રા. છત્રનભાઈ જીજ્ઞાસું મેંખવટથી સભાજનોને સમજ આપી નીચે મેં કુકનો અને મેં કલાસ રૂમો. મહેલે મળે સાત કલાસરમ અને બીજે કમીટીએ રૂમ અને એક મેટો હોલ, કે જેમાં ૧૦૦૦ થી ૧૨૦૦ માણસો બેસી શકે. અર્ચા બાદ પ્લાન પ્રમણી મુધારા વધારા સાથે મકાન બંધાવવાને હરાવ રા. નારણભાઈ જુશાલ મીઠાએ મુક્યો તેને કચનભાઈ જુરામનો ટોર મળતાં સર્વોત્તમતે પસાર થયો અને એ કાર્ય માટે એક કમીટી નીમવામાં આવી. કાર્ય બનતી ઉતાળવે પુરૂ કરવાની કમીટીને બલામજુ કરવામાં આવી. મકાનનું નામ સરદાર શી. વલ્લભભાઈ પટેલ હોલ રાખવાનું નક્કી થયું. બાદ આસામ રાહત ફંડ એસોસીએશન મારફતે જરૂર કરવામાં આવેલું તે ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત

જ્વાહરલાલજી પર મોકલી આપવા હરાવી શાંતિ પાઠ કર્યા બાદ સભા વિસર્જન થઇ.

સુરત હાઈ એસોસીએશન આસામ રાહત ફંડ

ઉધરાવવામાં આવેલા ફાળાની રકમ ૮૨૧-૭૦-૭૦ થઇ છે. આ કાર્ય અંગે રા. પરજુભાઈ હરગોવન, રા. સુનીલાલ એન. રાણા, ગોવનભાઈ મણીભાઈ, ડાહ્યાભાઈ બીખાભાઈ વીગેરે કમીટી મેમ્બરોએ ઉત્સાહ પુર્વક સહાય આપી છે. રા. વી. એન. નાયકે આ ફાળાની શરૂઆત સારી રકમથી કરી હતી.

ફાળામાં મળેલી રકમોની વીગત વાર યાદી:—

શ્રી. એન. નાયક પા.૨૫, ડાહ્યા ભાઈ જુશાલ, પી. હરગોવન કા, ડાહ્યા ભાઈ હરગોવન, એન. જુલા સન્સ, પ્રવેક પા. ૧-૦-૧-૦-૦; જીજ્ઞા બધસં, શ્રી. એન. રાણા, ગોવન મણી કા, આર. આર. પટેલ, રામભાઈ મોરારજી, નારણદાસ દયાળ, ડાહ્યાભાઈ પ્રાગજી, એચ. આર પટેલ, વી. ડી. પટેલ, છત્રનભાઈ કે. પટેલ, જીજ્ઞાભાઈ નારણ, હરસનભાઈ જુરામ, ઈ. સી. પેપીટન, ગોસાઈ નારણ એન-સન્સ, પરસોતમ

કંટીના આહુકા:—	દુવેર...શી. 1-૩ રતલ	દુવેરની દાળ નં ૨...૧/૬ રતલ	મગ દાળ નં 1...શી. ૨-૦ રતલ	જુવાર...શી. ૪ પેની રતલ
મહ શી. ૨-૦	લાલી અગ્રહ ૨/૬ રતલ	ચણાની દાળ શી. ૨-૩	મગ દાળ નં ૨...શી. ૧-૬ રતલ	વરીયાળી...શી. ૨-૬ રતલ
ચણા શી. ૨-૦	મગ...શી. ૧-૦ રતલ	વાલની દાળ...શી. ૨-૬ રતલ	ચણાનો લોટ (કોંચી વગરનો) ૨/૬	પ્રાંચ...શી. ૧-૬ રતલ
	દુવેરની દાળ નં ૧ ૩/૩	અગ્રહની દાળ...શી. ૨-૩ રતલ	બાજરા...૪ પેની રતલ	રાઈ...શી. ૧-૩ રતલ

પરજુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

૩૨ખાતની ૩૦ વપની પુરાણી અને શુભસિદ્ધ ઉકાન.

જાહેરસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ૩૨ખાત મેલ: ૪૪૨૮૫	છડા...શી. ૨-૬ રતલ	ચણાની દાળ શી. ૨-૦
---	-------------------	-------------------

વલ્લભ એન્ડ કો., હોમીયુડ ટેલરસ, એચ. ભગવાન એન્ડ સન્સ, કલ્યાણ કુલ્લભ સન્સ એન્ડ કો., કે. એસ. મીસ્ત્રી સન્સ, મગનભાઈ જે. ગોંડાલ, વીરાજા ટ્રેડિંગ કો., પરશુભાઈ નરસીંહ કો. પ્રત્યેક પા. ૫-૫-૦; ગોવન માધવ એન્ડ સન્સ, ભગત કો., કોઠીકુર ટેલર, હગનભાઈ નાનાભાઈ, ગંજારામ, અવેર બાઈ ઠીરાભાઈ, છોટાલાલ અધર્સ, એચ. ડી. કાલીદાસ, એમ. એચ. ડાલા, એ. એમ. રાધુ, ગ્રેમજી રામજી, સાગરા ટ્રેડિંગ કો., બારોલી ટ્રેડિંગ કો., ધ્યાળભાઈ છીયા, એવ. બી. પટેલ, હવજીભાઈ કુવર, રામજી

રજીસ્ટ્રેડ પ્રુસાણભાઈ, એચ. રાવજી, ભીખાભાઈ મોરાર, દુલ્લભભાઈ ગોર ધનભાઈ, ધનજી ફરદર, આર. એમ. દેસાઈ, એસ. કે. પટેલ, મંજારામ મીઠાભાઈ, વલ્લભદાસ કાળાભાઈ, ભગવાનદાસ એન્ડ કો., રજીવત ટ્રેડિંગ કો., રવજીભાઈ દાહ્યાભાઈ, દ્યુભાઈ પ્રાગજી, નારજીભાઈ રૂપભાઈ, યુ. રોને આલિટરીટર, સી. સી. પટેલ, પરજી ભાઈ મકનજી, મારકીટ ટ્રેડિંગ કો., ડાહ્યાભાઈ મકનજી, બાણુભાઈ મકનભાઈ, મણીલાલ પરસોતમ, ડા. કે. મકન મીસ્ત્રી, પ્રત્યેક પા. ૧-૧-૦. કુલ પા. ૪૧૦-૦-૦.

બાવી જવાહર અને સરદાર

રાષ્ટ્ર રત્નાની યાલકા : આ સંસ્કૃત કડીનો અર્થ છે કે આપણા બાળકો કેવળ ધરનામ નહીં પણ રાષ્ટ્રના પથુ રત્નો છે. આજના જવાહરલાલજી યા સરદાર એક વખત બાળકજી હતો. આજના બાળકો એક વખત જવાહરલાલજી અને સરદારનું સ્થાન બદલ લેશે. આજ આપણે આપણા બાળકો પ્રતી જેવા વર્તોલ કરશું એવા સંસ્કાર તેમને મળશે.

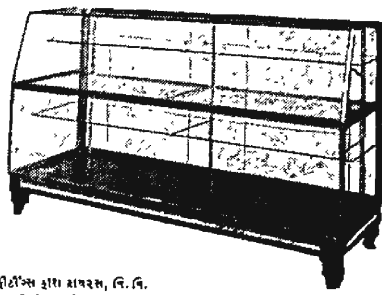
આપણે આપણા બાળકોને જેવું શિક્ષણ આપણું? સ્વાર્થથી અંધ બની, ધરપર અવીચાસ વધારી, મહાયુધોમાં એક બીજને કાપવાની? કે માનવતાની વીકાસ કરી સર્વે વિરોધને નાણુદ કરી અંધુલ દારા સુખ અને શાંતી વધારવાની? —મંગળ પ્રલાટ?

—યુજ્જ્વાલ એચ્ચર એફ. કેમસેની પ્રમુખ શ્રી. કરુવરભાઈ લાલભાઈએ કહ્યું સન્સ, મકનભાઈ ગોપાળજી, નાણુભાઈ નારજી, વી. જી. પટેલ, ઠીરા ભાઈ મોરારજી, અંજારામ કો., કે. વી. પટેલ પ્રત્યેક પા. ૨-૨-૦; દરીસ કેપીટન, પરજી મકન, એસ. એસ. ભગવાન, મકનભાઈ રવજી, વનમાળી ભાઈ રજીસ્ટ્રેડભાઈ, માધુભાઈ માવજી ભાઈ, ડી. અંકુભાઈ, મંગળદાસ ભીખા ભાઈ, મોમા ડાહ્યાભાઈ, ધ્યાળભાઈ નરસીંહભાઈ, છીયાભાઈ રવજીભાઈ, કાલદાસ ઠીરાભાઈ, મોરારભાઈ કેશવ ભાઈ, કેશ રોટર મારકીટ, વી. લાલા, ભમાભાઈ કરસનભાઈ, જે. એચ. કરસન, ગોરધન એન્ડ સન્સ, મગન અધર્સ, સી. રામજી, લાલા એન્ડ સન્સ, વી. પી. પટેલ, કાનજીભાઈ વાંધા, લક્ષ્મીભાઈ રામજીભાઈ, વલ્લભ અધર્સ, વલ્લભ નારજી કો., કલ્યાણભાઈ વન માળી, કાનજીભાઈ પ્રુસાણ, ઉકાભાઈ ડાહ્યાભાઈ, મકનભાઈ ડાહ્યાભાઈ, રવીન્દ્ર શંકર ડાહ્યાભાઈ, નરદેવ વેદાઈકાર, ગોવિંદભાઈ રામજી, પ્રાણશંકર વિનાયક રાવ, ગોપાળભાઈ મોરારજી, મણીલાલ માવજી, ભાઈદાસ વનમાળી, પી. માધુ સન્સ, વી. ઝીજી એન્ડ સન્સ, નરોત્તમ ગોવીંદ, ગોવિંદભાઈ રામજી જુલા,

ધી સુરત હિંદુ એસોસીએશન
 ધર્મશાળા ૧૫ એન્ડ સ્ટ્રીટ, ૩૨૫ન.
 આથી યુનિયનમાં વસતા દરેક હોદ્દા ભાઈઓને અખર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઈઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સજ વડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સધળા ભાઈઓ લેશે.
ગોવનભાઈ મણીલાઈ
 પ્રમુખ.
ધ્યાળભાઈ છીયાભાઈ
 સેક્રેટરી.
 શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

ધર્મોત્સવ ગોખલે લખનાર
 માંધીજી ૧ ૯
 આયુના પત્રિકા : (આત્મચત્રી બિનો ઉપર) સંપાદક શ્રી કાલેલકર ૨ ૬
 મળવાનું કેકાલ્પ આ ઓફીસ

"ગોલ્ડ ચેલ્જ" કવાલીટી

હાઈ-ક્લાસ ડીસેસ રાઈ-દરો અને ટો કોસીસ સીલીકોનર કાઈ-દરો વોલ યુનિટસ, ડીસેસ કીટીંગ ડ્રાઇ કાવરસ, વિ. વિ. નર્મ સાચવ ઉચ્છેદન માંડામો

એસોસીએટેડ શોપફીટ્સ લીમીટેડ

ત્રેની સાથે એક્સપોર્ટીવર શોપફીટ્સ, બ્રાન્ડેડ, સા. આ. શોપફીટ્સ, લામટેડ. ત્રેન્ચા હાઈ ક્લાસ ડિસેસ બનાવનારોએ છે અને રેન્ડ કોન્ટ્રોલોંગ મુશરુ આે મેળવ્યા છે, ત્રેન્ચા મેડમ્બેલા છે.
 104 Marshal Street, (Facing Ecom House) Johannesburg
 Phone 33-4211/2 P O Box 6501.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (માંધી યુગની નેવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્વાસી (ધુમકેટ)	૧૦ ૬
અથહાતા વાપરો	૪ ૬
માજુસાધના દિવા	૭ ૦
સાનવાતાના યુદ્ધ	૬ ૦
મણેલા છપ	૬ ૦
કવાલીટી	૬ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક નેમ	વિદ્યાર્થીક વાચન માળા	બીજી વોપરી	પ્રત્યેકની કિંમત
પુસ્તક નેમ માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	વિદ્યાર્થીક વાચન માળા	૧ ૦	૨ ૩
પુસ્તક નેમ તાલીમ જર્નલ	ગોધી	૨ ૬	૨ ૩
" " વોરજી ૧-૨-૩-૪	પાંચમી	૩ ૦	૨ ૦
પ્રત્યેકની કિંમત	પુસ્તક	૨ ૦	
નવયુગ વાચન માળા	ચાલો લખીએ		
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩		
પુસ્તક બીજું	૨ ૦		
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૩		
સાહીય કલેલાલ			
" ૧	૧ ૬		
" ૨	૧ ૬		
" ૩	૧ ૬		
" ૪	૧ ૬		
સાહીય મારો વાચન વધારના વધાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો			
પુસ્તક બીજું	૨ ૩		
" ત્રીજું	૨ ૩		
" ચોથું	૨ ૩		
બાળગોથી	૧ ૬		
આર્થિક જીવોળ	૫ ૬		
ધેર બેકા ઉચ્છેદીશ સીખવા માટે પાઠાવલી બા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦			
અંજાળીવના યુજ તાનો	૨ ૦		
		સાહીય પાઠાવલી	
		પુસ્તક પાંચમી	૨ ૬
		" સાતમી	૩ ૦
		દેશ દેશાવરમાં—જુગોળ આપણા દેશનો ધર્મીકાસ	૧ ૧

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

જાણકી છે

સવળા હોદી પત્રોના કમીશન લઇ લવાજ્ઞો ઉધરાવનારા એક્સ-ટેટી તરીકે કામ કરવા યુવોનો અને યુવતીઓનો વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો મારે શી. ૨ ના બીટીસ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonment, Ahmedabad 3 INDIA.

આ ત્રેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

- મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦
- દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
- મારી જીવન કથા જ્વાહરલાલજી ૧૫ ૦
- માહાદેવ દેશાઇની ઘણી બાબતો ૧૦ ૦
- " બીજો ૧૨ ૦
- " ત્રીજો ૧૧ ૬
- " ચોથો ૮ ૯
- માહાદેવ દેશાઇનું પુસ્તક ૨ ૩
- સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ ૧૨ ૦
- કેળવણીનો વીકારા છા. ૫ મ. ૩

જીવનશાસ્ત્રી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટલ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસથી તુરંત મંગાવો.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

- સમરાંગણ ૧ ૩
- જ્ઞાનનું જાંબ ૬ ૦
- મધુપ ૭ ૫
- વિહાંગીક જાત ૫ ૩
- યુવધન (કાગેર કૃત નોવેલ) ૬ ૦
- વિનયેશા ૮ ૦
- સાંદ ઝુખી ૭ ૦
- જાતનો વાત (અરબે ભાવે) ૨ ૬
- ઉદાચરમા ૬ ૬
- પંડીતજીની દારૂ પ્રમા ૭ ૬
- પરતીને માથાગે ૬ ૦
- વિરાટનો અજ્ઞા ૩ ૦
- મોંધીજીની સહિષ્ણ (આત્મ કથા) ૨ ૬
- પાપાની કેળવણી (મોંધીજી) ૪ ૦
- જીવન તહેવારો કાકાસાહેબ ૪ ૬
- મોટા ભેડાણી કાવ્ય ૧ ૨ ૦

હંમેશાં

એક્સેલ્સીયર સબસ્ક્રીપ્શન સર્વિસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હાંદથી હાંદના પત્રો લેતા જાણકી પુસ્તક નક્કરના એક્સેલ્સીયર આપીશું કેટલાક જાણવાનું જીવનશાસ્ત્રી પત્રોના ઇર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક		પુસ્તક વાર્ષિક		કુલજાલ	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક		પુસ્તક વાર્ષિક	
	મા.	શી.	શી.	શી.		શી.	શી.	શી.	શી.
આનંદ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુલજાલ	શી.	૬	૨૦	
આનંદ	શી.	૮	૦	૧૫	પ્રતીગા	મા.	૧	૦	૧૧
ખાલજીવન	મા.	૬	૮	૨૫	પુષ્પા	મા.	૮	૭	
જલદરૂપી	શી.	૮	૮	૨૫	પ્રભાવધુ	શી.	૬	૨૭	
ખાલજી	મા.	૮	૮	૨૫	પ્રવાસી	શી.	૮	૩૧	
જીવન	શી.	૭	૭	૨૫	રેખા	મા.	૧	૬	૧૨
બલિષ્ઠવાણી	મા.	૧	૬	૧૫	રૂપચમા	શી.	૮	૩૬	
વેદન	મા.	૧	૬	૧૭	રમાકૃષ્ણ	મા.	૧	૦	૧૨
વિનયજી	શી.	૮	૮	૩૬	રવીવાર	શી.	૮	૨૨	
કાયા	શી.	૮	૮	૩૬	સાંભવતંગાન	મા.	૧	૦	૧૨
વિનયેશા	શી.	૮	૮	૩૬	સંજીવન	મા.	૧	૩	૧૪
વિનયારવી	શી.	૮	૮	૩૬	સવિતા	મા.	૮	૮	
હાંદુસ્તાન	શી.	૩	૩	૧૫	ઓ જીવન	મા.	૧	૬	૧૩
જ્યે સારત	શી.	૩	૩	૧૫	સારદા	મા.	૨	૦	૧૫
કેમાર	મા.	૧	૬	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૬	૧૮
મજલીસ	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.	૬	૮	
મંગળા	મા.	૨	૦	૨૦	ઉર્મિનવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જાત	શી.	૬	૬	૧૨	ઉર્મિદા	શી.	૩	૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૨	૩	૧૫	વીસમીસરી	શી.	૪	૬	
મોજામલ	શી.	૬	૬	૩૦	વંદેમાતરમ	શી.	૩	૮	૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૧૫	વેણી	શી.	૮	૩૬	
પ્રભસત્તાક	શી.	૪	૪	૧૫	યુજાયા	શી.	૬	૨૦	

આ ફોટો પ્રાકાશના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય જોકે કસ્ટમર ઓફીસ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી જરૂરના રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.

૭૫૧માં અગર બીજા પક્ષ પત્રો મારેના ઓર્ડરોને તુરંત જ્યાન આપવામાં આપશે. હાંદના સવળા પત્રો મારેના લવાજ્ઞોના સત્તાવાર એક્સ-ટેટી

ધાર્મિક પુસ્તકો

- યોગ વાસિષ્ઠ ૧૦ ૦
- પરમમા ૫ ૩
- આર્ષ ધર્મ નીતિસાર ૨ ૦
- મંગળ પ્રભાત (મોંધીજી) ૧ ૦
- જીવજી નિરિક્ષણ ૫ ૬
- યોગ વાસિષ્ઠ ૧૦ ૦
- રામનામ ગોંધીજી ૨ ૦
- પુષ્પ લીલા ૧ ૬
- કેશાબા સ્વીચ ૨ ૦
- ધર્મશાસ્ત્ર કુકેશ્વરે ભાગ ૧-૨-૩-૪ ૧ ૦
- આમા મહાભારત નવી રીતે ૧ ૫ ૦
- આ લેખનું છે.

હંમેશાં મહામહા મળવાનું ઠેકાણું: **Indian Opinion P. Bag, Phoenix.**

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રાર્થી ૧૯૫૧ જાન્યુઆરી	હાંદુ ૨૦૦૭ માગશીર્ષ	યુસલમાન ૧૩૭૦	પાર્થી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.ગી.	સુપોરત ક. ગી.
શુક્ર	૨૯	૧૬ ૫	૧૯	૨૮	૪-૫૬	૬-૫૮
શનિ	૩૦	૧૬ ૬	૨૦	૨૯	૪-૫૭	૬-૫૭
રવિ	૩૧	૧૭ ૭	૨૧	૩૦	૪-૫૮	૬-૫૬
સોમ	૧	૧૭ ૮	૨૨	૧	૪-૫૯	૬-૫૫
મંગળ	૨	૧૭ ૯	૨૩	૨	૪-૬૦	૬-૫૪
બુધ	૩	૧૭ ૧૦	૨૪	૩	૪-૬૧	૬-૫૩
ગુરુ	૪	૧૭ ૧૧	૨૫	૪	૪-૬૨	૬-૫૨

"નિલાપ"

ત'ત્રી: મહેન્દ્ર ગોધાણી
આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ઇતિહાસોમાંથી તારવીને સમગ્રી આપવામાં આવે છે. કાલાના ધમાલીલા જીવનમાં નીરવિ વાંચનું સુરક્ષ અને છે તેવાઓ મારે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.
અંક સાતનો પથ છેલ્લી મોટમાં આવી ગયો છે.
૨/૩ માં પોસ્ટલ સાથે અમારી ઓફીસથી મળશે.

INDIAN OPINION, P. BAG, PHOENIX.

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

- ધરની રાણી ૧૫ ૦
- રામ કથા ૬ ૦
- એને ચરણે ૨ ૩
- આવેરવાલી (કાગેરનો નોવેલ) ૮ ૦
- શુદ્ધીથી મીન (ઓ ઉપયાગી) ૧૦ ૦
- રવીવંદના ૫ ૬
- વારસદાર ૭ ૬
- મીરા પ્રેમદીવાની ૧૩ ૬
- આગે કદમ ૭ ૬

केटलाक वांयवा लायक पुस्तके

रवीन्द्रनाथ टागोर कृत	वसुधैव कुटुम्बकम्	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	विभाक म'दिर	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	प्रेमसाधन (सुंदर सेवा आवपुष्प)	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	आम्र (भा.) भाग १-२ सेटनी	१५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	रामायणी	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	सागर सञ्जाद	३ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	सोमरडी ल'प'दीर	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	सोमरडी भाषा	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हीराकण्ठी वाताञ्जि	३ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हृदय वीष्णु	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	शरद आलु कृत नावेल	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	कमला	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	म'द'नाथ	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	त्रय वाताञ्जि	२ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हस्ता	२ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	व्यतुराधा	१० ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हस्तीनाथ	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अपुष्प वासती	१५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	म'द'नाथ	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	सुरीन्द्रदीन	१३ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	छप्पी	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	देवदास	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	दुर्गा	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	नृपीना	१० ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	लोखरी	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	शुभदा	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अयडाना वायग	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	गौती नारीनी कदाणी	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अदल जेली	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	कंका साहेब कालेकर कृत	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	सोडभाता	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हमरय्य यात्रा	५ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	छवता तडकाचे	३ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	ओतवाती दिवाडो	३ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	कनकबाला सुनरी कृत	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अडवे रस्ते	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	डोना वांक	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	पडवाण्टीक नाटके	६ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	बोम कर्वाडो	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	द्वयम श्रुत	१० ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	नवलीकाञ्जि	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	वेयवानो पुस्तके	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	रमणुलाल देशाई कृत	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अ'न'नी	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	हीतील	११ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	स'धीत हृदय अने स'कुंठता	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	शोभना	८ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	रखलीहु	७ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	प'दीत ज'वाडरलाल कृत	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	जगतना छतीदासनु रेया इश'न	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	दुनीयानी सरवातथी ते आन सुध'नी	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	इतीयानी माहीती आपणे छतीदास	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	आगभां सेटनी क्षीमत १-३-०	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	अवन परोड	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	श्री. प्रह्लादस मांझिजी शीरीडस आश्रम	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	ना डेडको छतीदास पोताना अवन	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	परोड दरमान अनेवो आवेज्यो छे.	१ ०
वसुधैव कुटुम्बकम्	श्री १ १	१ ०

किताबें	शाबदान-जुबान	१ ०
भात कया गांभीरी	हिंदी गीता (गीताजी)	१ ०
गांभीरी ना वातांलाप	पागळ	१ ०
जय भंजि नहि आवे ये	माडीक ओर मच्छु	१ ०
छरववाती दुनीका	दुहा दुनीया	१ ०
हमारे गांवकी कहानी	प्रेमवं मगजन	१ ०
भागे वषो	बच्चोंके लीये	१ ०
बापुजी (गांभीरी की कुछ बातें)	नहाला बुद्ध	१ ०
अंग्रेजी राज्य के ती साल	चन्द्र युद्ध	१ ०
विश्वकी विमूलीयां	कौशा चला हंसकी: बाळ	१ ०
हमारी राजनेतीक समस्ययें	नहीयतकी कहानीया	१ ०
मेरी कहानी (प. नेहहका चरित्र)	कीवाजी	१ ०
गांधी विचार दोहन	अष्टांक	१ ०
हिंदू धर्मकीआख्यायीकायें	देश प्रेमकी कहानीया	१ ०
धर्मकी कहानी(हा)	श्रद्धधाना तेर दिवसो	१ ०
समाजवाद-पुंजीवाद	(नीनेलाळ)	१ ०
संत गांधी	उमिता क्वन्डी	१ ०
गांधीवाद-समाजवाद	श्री. मधुरवावा इत (अभयभां मीत)	१ ०
नया राजगार (हास्वरलीक)	पुस्तक भणवानु डेकाण्ड.	१ ०
साधनाके पपपर	Indian Opinion,	१ ०
मेरी सुकतीकी कहानी	P/Bag, Phoenix	१ ०

अडलुत भारत चित्र आलपम ७ ०
 चित्रकार तसिकलाव परीप कृत यीन साधना ५ ०
 भणवानु डेकाण्ड आ ओशीस

आण छिपयोगी साहीत्य	
तभारा आणकेने सु'दर पुस्तके आणी तेभना ज्ञानभां वधारे इके।	
पांच्य यरित्रानो सेठ	डोपडाम ग्रंथ २ ०
आभां पांच्य छतीदासीक मदान	१० थी १३ वर्षना आणके।/भारे
नरोना यरित्रो छे.	१३ पुस्तकेनो सेठ.
अंमत १३/-	अंमत पा. १-०-०
आल रामायण	८ थी १० वर्षना आणके। भारे
रेल भाडीनी सधो	१५ पुस्तकेनो सेठ.
शिशुअ'थावली	अंमत पा. १-५-०
सेठ रहेडामां १-पुस्तके	१२ थी १८ वर्षना युवक युवती भारे
सेठ धीलननी	१५ ० आं' सुंदर पुस्तकेनो सेठ
हीशार अ'थावली	अंमत १४/-
छ पुस्तकेनो सुंदर वातांजिना	दीदी ५ ०
सेटनी	वीष्णु ५ ०
	आलु ५ ०
छसपना पात्रो गधेडा	
आणकेने भारे रयुळ पुस्तक	आणकेनो आंधव
अंमत	इ'नीसने पत्रो (नडक) ५ ०
सांत पणोमा	आणवातांवणी ७ ०
सोडरेडीसनी सक्षर	अपटी पुण ३ ०
सुदिनो आदशाड	अट्टरनी वातो ३ ०
लुध अने केतपी	सांन गोडी २ ०
डेडलां पक्षिञ्जो	बाडो ५ ०
गागरत इयाञ्जो	अभयानी रोडभां ५ ०
अंमत १४/-	
अडिर रत्नोने सेठ भाग १ रत्नेभां	Obtainable From:
अंमके सेटमां पांच्य पांच्य पुस्तके	'Indian Opinion'
छे. अंमके सेटनी.	P. Bag,
	Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

ਮਾਰਟਰ ਖ਼ਰਦਾਂ

ਹੈਡਰੋਲ ਆਰਕਾਈਵ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟ ਏਂਪਲੋਇਮੈਂਟ

ਦੇਸ਼ੀ ਤੇਮਲ ਸੁਤਰਾਭ ਛਾਪਣ ਉਲਟ ਰਸ. ਆਨ-ਫੋਟੋ-ਮੈਸ਼ੀ ਆਫੀਸ ਮਾਫਿ
ਨਟ ਨਟਨੋ ਮਾਫ. ਤੇਮਲ ਕੋਪੀਊਨ ਨਿਯੋਗਣ ਸਾਫੀਆ
ਵੀਗੇਰੇ ਮਾਫਿ ਫੁਮਾਰੇ ਲਾਂ ਪ੍ਰਥਮ ਤਪਾਸ ਕਰਨਾ ਕਲਾਮਭੁ ਓ.

੩੩ ਵੇਸਟ ਸਟ੍ਰੀਟ, ਜੋਹਾਨੀਸਬਰਗ.

ਫੋਨ: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGYAK".

Phone 29638.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: G. HANNON, seventeen years Royal Irish
Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Crimi-
nal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
In Strictest Confidence.

11/12 Pastora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4644.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED
BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY. LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry,
Motor Bus, Plate Glass, Workmen's
Compensation, Etc. Etc.

Natal Office:

„NATVAR MANSION“
74, Victoria Street,
DURBAN.

Telephone 25845. P. O. Box 1610.

Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:

ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.

Telephone 33 4478

Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE

Principal Representative For The Union Of South Africa

ਆ ਫੀਦੀ ਵੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਡਾਢੀਨਾ, ਆਮ, ਮੋਟਰ ਕਾਰ ਮੋਟਰ
ਕੋਸੀ, ਮੋਟਰ ਯਸ, ਪੇਟ ਡਾਢੀਨਾ, ਕਾਮਫਰੋਨੇ ਕਮਰਾ ਵੀਮਾਯੋ,
ਸਾਯਵਰ ਵੀਗੇਰੇ ਟਰੇਕ ਨਟਨਾ ਵੀਮਾਯੋ ਉਤਰਾਵੀ ਯਕਥ ਓ.
ਫੀਦੀ ਕੰਪਨੀਨੇ ਉਪਲਵ ਆਪਯੁ ਐ ਟਰੇਕ ਫੀਦੀਨੀ ਕਰਨ ਓ.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. Phones:— } Business 33-0711
JOHANNESBURG. } Residence 33-5961

धी न्यु दिल-खुश स्वीट मार्ट

वेनेजः मस्तीभाई बाबासाहू हादीपारवाणा.

हेके लतनी मीठाईसा, मोपभा पीनी तेमल बोपा सेना,
मसाहाथी असे अतापीजे छीजे.

अमाई' वअप्याजेछु' सुरती सुख' सेव, मभरा, मीठीसा,
सखसा, पातरा विगेई इरशाल ताल' अतापीजे छीजे.

पार्टी वीमेई मार्ट बोटा मसापुमा मीठाई जोटर मसापु
हुके वअतमा अतापी आपीसु'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards
VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation.
Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce,
History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP
BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars
LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD
WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944' P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE :
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

फोन 33-9688. मोक्स 4889.
दलीमारीक अड्रेस: "अरवीन."

हेके ओपीसः
409, क्रुजर स्ट्रीट, लुइसट्रिचार्ड.
फोन: 64. पी. ऑ. बॉक्स 106
दलीमारीक अड्रेस: "कान्जी"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હાલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

43, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.